

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«УКРТЕХІНВЕНТАРИЗАЦІЯ»
LIMITED LIABILITY COMPANY
«UTP»**

СЕРТИФІКАТИ та ЛІЦЕНЗІЇ
Кваліфікаційний сертифікат
Кваліфікаційний сертифікат
Кваліфікаційний сертифікат
Ліцензія на передачу права на
використання програмної продукції ERSI:
ArcGIS for Desktop Basic Single Use

Серія АА №001464 від 17.04.2013р.
Серія АР №002831 від 01.09.2012р.
Серія АР №002955 від 01.09.2012р.

ESU858222625 від 11.01.2016р.

МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ (ПРОСТОРОВА
ДОКУМЕНТАЦІЯ) «ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН СЕЛА СОФІЇВКА, ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ,
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ» ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Замовлення: 00121 - ГП

**Замовник: Виконком Станіславської сільської ради
арх. № 00121-т4**

**ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ ПРОЕКТУ «ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН СЕЛА
СОФІЇВКА ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ
ОБЛАСТІ»**

Пояснювальна записка

Том IV.

Директор ТОВ «УКРТЕХІНВЕНТАРИЗАЦІЯ»

А.М. Малієнко

Головний архітектор проекту

М.А. Чачарський

Головний фахівець з просторового планування

І.В. Дорошенко

Головний інженер проекту,
головний економіст проекту

А.М. Чачарський

Головний фахівець енергоефективності
та інженерної інфраструктури

Д.О. Пархісенко

м. Таврійськ
2021 р

СКЛАД ПРОЕКТУ

<i>Позначення</i>	<i>Назва матеріалів</i>	<i>Примітка</i>
Том I.	Пояснювальна записка. «Генеральний план села Софіївка, Херсонського району, Херсонської області»	<i>книга</i>
Том II.	Основні положення. «Генеральний план села Софіївка, Херсонського району, Херсонської області»	<i>брошура</i>
Том III.	Пояснювальна записка. «План зонування території (зонінг) села Софіївка, Херсонського району, Херсонської області»	<i>книга</i>
Том IV.	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту «Генеральний план села Софіївка, Херсонської області»	<i>книга</i>
Том V.	Вихідні данні.	<i>книга</i>
Том VI.	1. «Схема розташування населеного пункту в системі розселення»	М1:50 000
	2. «План існуючого використання територій зі схемою існуючих планувальних обмежень»	М 1:2 000
	3. «Генеральний план (основне креслення) зі схемою проектних планувальних обмежень територій»	М 1:2 000
	4. «Схема вулично-дорожньої мережі, сільського та зовнішнього транспорту»	М 1:2 000
	5. «Схема інженерного обладнання території»	М 1:2 000
	6. «Схема інженерної підготовки та захисту території»	М 1:2 000
	7. «Схема зонування території»	М 1:2 000
Текстові та графічні матеріали з обмеженням доступу		
Том VII.	Пояснювальна записка. «Генеральний план села Софіївка, Херсонського району, Херсонської області. Розділ «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на мирний час»	<i>книга</i>
Том VIII.	Пояснювальна записка. «Генеральний план села Софіївка, Херсонського району, Херсонської області. Розділ «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту в особливий період»	<i>книга</i>
Том IX.	Схема «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту в особливий період»	М 1:2 000
	Схема «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на мирний час»	М 1:2 000

ЗМІСТ

ПЕРЕДУМОВА ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ЗВІТУ	6
РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	7
1.1. Зміст та основні цілі	7
1.2. Взаємозв'язок з іншими планами та програмами.....	8
1.3. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості та органів виконавчої влади під час розроблення проекту генерального плану село Софіївка та здійснення СЕО..	9
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗИ ЗМІН ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО	10
2.1. Повітряний басейн.....	10
2.2. Водні ресурси та їх використання.....	12
2.3. Ґрунтове середовище та земельні ресурси.....	13
2.4. Фізичні фактори впливу	15
2.5. Рослинний та тваринний світ, біорізноманіття, ландшафт, території та об'єкти природно-заповідного фонду, «Смарагдової мережі»	15
2.6. Стан здоров'я населення	18
2.7. Соціально-економічне становище.....	20
2.8. Об'єкти культурної спадщини	24
РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ	26
3.1. Ділянки розвитку несприятливих інженерно-геологічних процесів	26
3.2. Ділянки, що потенційно зазнають впливу внаслідок проектних рішень генерального плану	27
РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ.....	28
РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	30
5.1. Оцінка відповідності проекту генерального плану цілям програм державного та місцевого рівня, галузевих програм.....	31
5.2. Оцінка відповідності генерального плану зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування	32
РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, А ТАКОЖ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.....	35
6.1. Оцінка наслідків для довкілля за головними пропозиціями містобудівного розвитку села	35

6.2. Оцінка ключових наслідків для довкілля та здоров'я населення, можливості виникнення кумулятивних та інших ефектів, аналіз потенційних позитивних і негативних наслідків	37
РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	44
7.1. Забезпечення санітарно-гігієнічних умов	44
7.2. Охорона атмосферного повітря	45
7.3. Охорона та раціональне використання водних ресурсів	46
7.4. Охорона ґрунтів	48
7.5. Зменшення впливу фізичних факторів на навколишнє середовище	48
7.6. Вимоги та заходи щодо охорони території та об'єктів природно-заповідного фонду, «Смарагдової мережі», біорізноманіття та ландшафту	49
7.7. Охорона об'єктів культурної спадщини	51
7.8. Адміністративні заходи	52
Розділ 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації тощо)	54
8.1. «Варіант нульової альтернативи»	54
8.2. Розгляд альтернативних варіантів на окремих ділянках територіального розвитку села	54
РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	56
РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	66
РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	67
11.1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	67
11.2. Характеристика поточного стану довкілля і здоров'я населення, в тому числі на територіях які ймовірно зазнають впливу, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	67
11.3. Ключові виявлені екологічні проблеми села, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування	68
11.4. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, та шляхи їх врахування	69
11.5. Опис наслідків реалізації проектних рішень документа державного планування для довкілля, а також для здоров'я населення, у тому числі позитивних і негативних наслідків	69
11.6. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	70

11.7. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації тощо).....	71
11.8. Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	71
11.9. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	72
ДОДАТОК 1. ТАБЛИЦЯ 6.2. ХАРАКТЕРИСТИКА ВПЛИВУ ОСНОВНИХ РІШЕНЬ ПРОЕКТУ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗА ДІЛЯНКАМИ МІСТОБУДІВНОГО РОЗВИТКУ НА СКЛАДОВІ ДОВКІЛЛЯ	73
ДОДАТОК 2. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ОКРЕМИХ ЧАСТИН ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СЕЛА, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ.....	77
ПОСИЛАННЯ	78

ПЕРЕДУМОВА ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ЗВІТУ

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту державного планування виконується згідно вимог Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

Даний закон був розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон був розроблений з метою врегулювання відносин у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (далі СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

1.1. Зміст та основні цілі

За обсягом та змістом проект «Генеральний план села Софіївка, Херсонського району, Херсонської області» (далі – генеральний план) відповідає чинному законодавству України у галузі містобудування та вимогам Державних будівельних норм: ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»; ДБН Б.2.2- 12:2019 «Планування та забудова територій».

Виконання Звіту про стратегічну екологічну оцінку містобудівної документації здійснювались відповідно до вимог Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" та з урахуванням вимог Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Міністерством екології та природних ресурсів України. При цьому здійснювався аналіз містобудівної документації щодо врахування вимог у сфері забезпечення норм санітарної гігієни та охорони навколишнього природного середовища, що визначені в державних санітарних правилах, законах України, нормативно-правових актах та інших підзаконних актах у сфері містобудівної документації, що носять рекомендаційний характер.

Генеральний план села є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту. Зазначений документ визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території.

Основними цілями проекту генерального плану, включеними до загального опису плану, на основі положень чинних документів державної політики та вимог містобудування, є:

1. Розвиток сільбищної зони відповідно до прогнозованої чисельності населення із забезпеченням функціональності містобудівного розвитку;
2. Розвиток мережі установ та організацій громадського обслуговування;
3. Розвиток виробничих територій: промислових, сільськогосподарських територій, формування транспортно-складських зон з урахуванням забезпечення санітарно-гігієнічної сумісності з оточуючою сільбищною територією;
4. Виділення ділянок комунального використання для розміщення об'єктів енергетики, кладовищ, головних споруд інженерної інфраструктури тощо;
5. Розвиток транспортної інфраструктури населеного пункту: організація вулично-дорожньої та транспортної мережі;
6. Розвиток споруд та мереж інженерної інфраструктури села для забезпечення потреб сільбищних, виробничих та зелених зон на кінець розрахункового періоду. Визначення стратегічних напрямків санітарної очистки території з урахуванням перспективних обсягів утворення ТПВ.
7. Визначення заходів інженерної підготовки і захисту території від небезпечних природних процесів, як для існуючих так і для перспективних ділянок містобудівного освоєння території.

8. Дотримання санітарних норм та правил, законодавчих актів у сфері забезпечення санітарно-епідеміологічних норм та охорони навколишнього природного середовища при визначенні проектних рішень з планувальної структури населеного пункту, визначенні функціонального використання території.

9. Врахування та забезпечення охорони об'єктів культурної спадщини.

10. Визначення на території населеного пункту меж зон з однорідними видами та умовами використання, встановлення містобудівних регламентів, що діють у межах цих зон, в тому числі визначення дозволених (переважних та супутніх) видів використання території для відповідної зони.

1.2. Взаємозв'язок з іншими планами та програмами

Дана містобудівна документація розробляється у розвиток рішень Генеральної схеми планування території України з врахуванням проектних пропозицій містобудівної документації регіонального рівня - Схема планування території Херсонської області (ДП УДНДПМ «Діпромiсто» імені Ю.М. Білокопя, Київ, 2013 р.), затверджена рішенням Херсонської обласної ради від 08.08.2014р № 1070 та наявної затвердженої містобудівної документації місцевого рівня (детальні плани території, містобудівні обґрунтування).

Досягнення сталого розвитку будь-якого населеного пункту відбувається через реалізацію планів та програм, які визначають низку оперативних цілей та реалізують завдання в різних сферах господарської діяльності та життєзабезпечення населення, таких як: соціальна сфера, розвиток економіки, розвиток інженерно-транспортної інфраструктури, охорона навколишнього природного середовища, охорона здоров'я. Генеральний план населеного пункту є головним документом державного планування, що визначає перспективне функціональне використання території. В процесі розроблення містобудівної документації можливо визначити територіальне місцезоналення ділянок для досягнення оперативних цілей, визначених як на місцевому, так і на регіональному та державному рівні, реалізація яких потребує наявності земельного ресурсу, враховуючи комплекс потреб для забезпечення ефективного управління процесами функціонування населеного пункту.

План зонування (зонінг) створюється на основі генерального плану з метою: регулювання планування та забудови території населеного пункту, раціонального використання території; створення сприятливих умов для залучення інвестицій у будівництво шляхом забезпечення можливості вибору інвестором найбільш ефективного виду використання земельної ділянки для містобудівних потреб; забезпечення вільного доступу громадян до інформації стосовно розвитку населеного пункту, взаємоузгодження інтересів громади та інвесторів; забезпечення сумісності забудови окремих земельних ділянок з оточуючою забудовою; сприяння реалізації завдань довгострокового розвитку села.

Врахування положень та завдань, визначених у планах та програмах що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, в певній мірі визначають передумови для прийняття рішень при розробленні проекту містобудівної документації. Оцінка можливості та шляхи врахування цих положень та завдань приведені у розділі 5 даного звіту.

1.3. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості та органів виконавчої влади під час розроблення проекту генерального плану село Софіївка та здійснення СЕО

В рамках проведення процедури стратегічної екологічної оцінки проекту генерального плану був розроблений проект Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки. З метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості Заяву Про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування було опубліковано в вересні 2021 року на веб-ресурсі Станіславської сільської ради – за посиланням - <https://https://stanislavskaotg.dosvit.org.ua/>, та повідомлення про оприлюднення заяви було опубліковане в засобах масової інформації.

Протягом встановленого періоду громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування було надіслано органам виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та у сфері охорони здоров'я населення.

Від Департаменту захисту довкілля та природних ресурсів Херсонської ОДА були отримані пропозиції щодо обсягу стратегічної екологічної оцінки - визначені позиції щодо вимог Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку”, які необхідно врахувати під час виконання стратегічної екологічної оцінки. Зокрема, надані пропозиції стосувались необхідності охарактеризувати можливий вплив на об'єкти природно-заповідного фонду, об'єкти екомережі та об'єкти культурної спадщини водозабори, водні об'єкти.

Від Департаменту охорони здоров'я Херсонської ОДА зауваження до обсягу та рівня деталізації інформації стратегічної екологічної оцінки були відсутні.

Надані пропозиції від місцевих органів виконавчої влади були проаналізовані та враховані під час здійснення СЕО та підготовки звіту, у відповідності до вимог ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку», з урахуванням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених.

Міністерством екології та природних ресурсів України та інших державних норм та стандартів в сфері містобудування.

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗИ ЗМІН ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

2.1. Повітряний басейн

Одним із визначальних чинників стану атмосферного повітря території є її метеорологічні характеристики, що визначають умови розсіювання шкідливих речовин в атмосферному повітрі. На території село Софіївка спостерігається помірно розсіювання промислових викидів в атмосфері.

Джерелами забруднення повітряного басейну є стаціонарні та пересувні джерела викидів забруднюючих речовин, при цьому більшість викидів відбувається від пересувних джерел викидів.

За метеорологічними умовами територія села характеризується низьким потенціалом забруднення атмосферного повітря за несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення). Показники забруднення атмосферного повітря знаходяться у постійному динамічному стані.

ІЗА - «індекс забруднення атмосфери» по місту емпірично обраховується як низький (< 3), що пояснюється відсутністю потужної промислової виробничої діяльності. Основний обсяг викидів припадає на садибне опалення та діяльність автотранспорту.

Контроль за станом атмосферного повітря проводиться районним відділенням ДУ «Херсонський обласний лабораторний центр МОЗ України». Рівні забруднення повітря (за даними лабораторних досліджень, протоколи від 31. 01.2021р, № 1-9) не перевищують 0,5 ГДК.

Пересувні джерела

Основна частка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря припадає на пересувні джерела, переважно на долю автотранспорту. Відповідно статистичних даних частка викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел та виробничої техніки у 2013 році становила близько 95% від загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, а безпосередньо частка від автотранспорту складала 76%.

Викиди від автотранспорту особливо небезпечні для здоров'я людини, оскільки потрапляють у повітря в приземному шарі, в зоні дихання людини. Якість повітря може погіршуватись з причини експлуатації технічно зношеного транспорту, сумнівної якості пального, недосконалої організації дорожнього руху, стану дорожнього покриття. Дещо підвищене забруднення приземних смуг повітря продуктами згорання палива (оксидом вуглецю та окислами азоту) до 1,0 ГДК можливе тільки вздовж головної вулиці руху.

Стаціонарні пости контролю за станом атмосферного повітря у село Софіївка відсутні.

На час складання даного звіту, планові моніторингові дослідження стану атмосферного повітря у селі Софіївка не проводились.

Одним із головних завдань в питанні охорони атмосферного повітря на території житлової та прирівняної до неї забудови є розподілення транспортних потоків шляхом формування раціональної магістральної мережі вулиць, створення об'їзних доріг та виконання інших заходів, що визначаються в проекті генерального плану, в розділі «Транспортна інфраструктура».

Регулювання впливу на атмосферне повітря в сельбищній зоні від стаціонарних джерел викидів здійснюється шляхом виділення санітарно-захисних зон (далі - СЗЗ). В проекті

містобудівної документації вираховуються нормативні параметри СЗЗ від існуючих підприємств та передбачається виділення СЗЗ для перспективних промислово-комунальних зон та об'єктів, упорядкування та озеленення СЗЗ, надання рекомендацій з впровадження інженерно-планувальних заходів на існуючих підприємствах з метою забезпечення санітарно-гігієнічної сумісності з прилеглою сельбищною зоною.

Для забезпечення відповідності стану атмосферного повітря санітарним нормам на території житлової забудови, регулювання впливу від котелень здійснюється за рахунок планувально-конструктивних будівельних і технологічних рішень при реконструкції та технічному переоснащенні котелень, з впровадженням теплових установок сучасного типу: тепло-гідромеханічні генератори, теплові насоси та інших альтернативних джерел теплопостачання (когенераційні установки, геліосистеми).

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект генерального плану не буде затверджений.

Стан атмосферного повітря мірі залежить від обсягів викидів забруднюючих речовин різними джерелами та ефективністю існуючих методів їх регулювання.

З метою забезпечення гігієнічних нормативів стану атмосферного повітря в житловій та прирівняній до неї забудові проектом генерального плану передбачено ряд заходів: упорядкування (ліквідація) СЗЗ від окремих комунальних об'єктів за рахунок трансформації функціонального використання території на окремих ділянках села (закриття діючих кладовищ, розташованих в оточенні сельбищної зони та виділення земельних ділянок для нових кладовищ); визначення необхідності розробки проектів організації санітарно-захисних зон, що потребують скорочення нормативних параметрів СЗЗ; надання пропозицій щодо виконання необхідних інженерно-планувальних заходів з уловлення та очистки забруднюючих речовин шляхом впровадження нових технологій виробництва, модернізації та належного технічного догляду за роботою пилогазоочисного устаткування.

Розвиток вулично-дорожньої мережі передбачає реалізацію наступних рішень.

Проектом намічається будівництво проектних магістральних вулиць, які проходять у центральній та західній частині села та обслуговуватимуть проектні ділянки будівництва. Проектом передбачається реконструкція окремих вулиць.

Виходячи з перспективи розвитку сельбищної території, теплопостачання нової житлової забудови пропонується через власні джерела опалення, підприємств та закладів обслуговування від власних джерел. Теплопостачання нової садибної забудови вирішується і надалі індивідуальними теплоустановками.

На перспективу, з метою покращення екологічного стану довкілля, економії паливно-енергетичних ресурсів для теплопостачання об'єктів пропонується застосування теплових установок сучасного типу (теплогідромеханічні генератори, теплові насоси та інші). Для теплонасосних установок (ТНУ) джерелом низькопотенційного тепла можливе використання систем утилізації тепла на очисних спорудах каналізації, використання тепла ґрунтів, водоймищ, повітря. Покриття теплових навантажень пропонується через комплексне застосування ТНУ з геліосистемами.

У випадку, якщо проект генерального плану не буде затверджений, а заходи з охорони атмосферного повітря не будуть реалізовані, це більш ймовірно призведе до зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення. Невиконання рішень щодо розроблення проектів організації та скорочення СЗЗ від існуючих виробничих підприємств, що межують із сельбищною зоною, залишатиме ризики шкідливого

впливу на стан атмосферного повітря та, відповідно, на здоров'я населення, що мешкає в сельбищній зоні в межах нормативних параметрів СЗЗ.

Якщо проект генерального плану не буде впроваджений, а рішення щодо реконструкції існуючих та будівництва нових улиць для раціонального розподілення транспортних потоків не будуть реалізовані, шкідливий вплив транспорту на атмосферне повітря і здоров'я населення ймовірно буде залишатися без змін, а по мірі підвищення рівня автомобілізації зазнаватиме негативних тенденцій, переважно на магістральних вулицях села, що знизить рівень комфортного проживання на суміжних ділянках.

2.2. Водні ресурси та їх використання

Згідно з гідрологічним районуванням України село Софіївка знаходиться в межах Приазовська області зони недостатньої водності.

Перед усім слід зазначити, що діючою містобудівною документацією вказано про пляжну зону (ПЗ) вздовж узбережжя Дніпровського лиману середньою шириною смуги 30-100м, але фактично не визначено. Крім того не визначено та не встановлено розміри та межі прибережної захисної смуги (ПЗС) і водоохоронної зони (ВЗ).

Контроль за санітарним станом епізодично виконує Херсонське міжвідомче лабораторне відділення обласного лабораторного центру МОЗ України. Відхилення від нормативних показників за станом водного середовища фіксуються в дощовий час «пiк», що пояснюється відсутністю зливової каналізації.

На час складання звіту спеціалізований Проект встановлення меж прибережних захисних смуг водних об'єктів на території село Софіївка відсутній.

Джерелами забруднення поверхневих вод на території району є скид забруднених господарчо-побутових вод, стічних вод підприємств і тваринницьких комплексів, а також неупорядковане зберігання нафтопродуктів, мінеральних добрив і отрутохімікатів.

Відсутність системи збору дощових вод з локальними очисними спорудами у місцях випуску, призводять до забруднення поверхневих вод. Це підвищує ризики захворювань, що передаються водою при рекреаційному використанні водойм.

Окрім цього, джерелом забруднення водного басейну на території села є: відсутність комунальних очисних споруд; поширення стихійних звалищ сміття та водопроникні вигрібні ями приватної забудови.

Система централізованого водовідведення та очисні споруди на території села відсутні.

Садибної рекреаційна та комунально-виробнича забудова не каналізована, мешканці користуються вигребами з наступним вивозом асенізаційними машинами в місцях визначених відповідними службами.

Водойми використовуються для організованого купання, спорту та відпочинку населення та відпочиваючих.

Використання водних ресурсів.

Існуюче господарсько-питне водопостачання села не централізоване.

Для зрошення зелених насаджень, поливу та миття вулиць використовується вода з централізованого водопроводу.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект генерального плану не буде затверджений.

З метою охорони водних ресурсів та їх раціонального використання необхідно виконання ряд пріоритетних завдань: будівництво каналізаційних мереж та каналізаційних очисних

споруд; повне охоплення села системою централізованого водопостачання та водовідведення; організація зон санітарної охорони джерел централізованого водопостачання; будівництво мережі дощової каналізації з будівництвом локальних очисних споруд зливових стоків; благоустрій водотоків; виготовлення технічної документації із землеустрою із визначення меж прибережних захисних смуг водотоків та водойм села з винесенням їх меж в натурі та забезпеченням режиму господарської діяльності, передбаченого законодавством; визначення балансоутримувача та забезпечення фінансування для утримання прибережних смуг водойм села.

Відсутність системи збору дощових вод з локальними очисними спорудами у місцях їх випуску, відсутність каналізації спричинятиме і надалі негативний вплив на якість поверхневих вод. Якщо генеральний план не буде затверджено та реалізовано в найближчому майбутньому більш ймовірно цей стан залишатиметься таким і надалі.

Забезпечення питною водою більшої частини території села здійснюється відповідної до санітарних норм, що передбачають очищення та контроль якості питної води, що виключає ризик можливих шкідливих впливів на здоров'я населення. За умови виконання комунальним підприємством заходів щодо розвитку, реконструкції та переоснащення мереж та споруд системи централізованого водопостачання, будівництва додаткових свердловин зі збільшенням потужності водозабору, дає підстави припускати достатньо високий рівень забезпечення в майбутньому якісною питною водою в достатній кількості і відсутності ризиків для здоров'я населення, що підключене до централізованої системи водопостачання. Якщо проекту генерального плану не буде затверджений, це призведе до неможливості впровадження планової діяльності, в тому числі у сфері розвитку системи централізованого водопостачання на нових ділянках житлової забудови. В разі користування водою із шахтних колодязів існуватимуть певні ризики для здоров'я населення через користування водою неконтрольованої якості.

2.3. Ґрунтове середовище та земельні ресурси

Фактор техногенного забруднення ґрунтового покриву має обмежене локальне поширення і пов'язаний із залишковою діяльністю промислових та комунальних об'єктів.

В системі санітарного очищення переважає індивідуальне вивезення ТПВ на стихійні сміттєзвалища, які часто розташовані на привабливих з точки зору ландшафту або природи ділянках (урвища, пляжі).

На території громади відсутній сертифікований полігон для захоронення твердих побутових відходів, система централізованого збору сміття знаходиться на етапі формування. В рамках цієї системи передбачено також і встановлення пунктів для роздільного збору сміття.

В селі наявні 1 кладовище традиційного захоронення.

За існуючим станом кладовище діюче, але рішення щодо їх закриття сільською радою не приймалося. Санітарно-захисна зона - 300,0 метрів.

Проблема санітарного очищення потребує подальшого упорядкування території діючого полігону, організації відводу фільтрату, створення контрольних свердловинах із послідуочим санітарним контролем відпрацьованої території.

Стан ґрунтів.

Джерелами забруднення ґрунтів на території є викиди від автотранспорту, відсутність централізованого водовідведення, відсутність розвинутої мережі зливової каналізації з очисними спорудами у місцях випуску.

Вивезення твердих побутових відходів здійснюється на полігон твердих побутових відходів, розташований на північ від околиці села.

У селі відсутня Схема санітарного очищення території населеного пункту та не впроваджено роздільний збір корисних компонентів ТПВ із застосуванням спеціалізованих контейнерів (скло, папір, пластик, поліетилен та ПЕТ-пляшки). У випадку несвоєчасного збирання та знешкодження сміття можливе утворення стихійних смітників та механічне забруднення ґрунтів.

Екологічно несприятливим фактором для ґрунтового середовища території що проектується є наявність кладовища традиційного захоронення.

На кладовищі проводяться підзахоронення, кладовищний період не закінчений.

В межах СЗЗ кладовища розташована садибна житлова забудова, що не охоплена системою централізованого водовідведення.

На час складання даного звіту, на території населеного пункту не здійснювався плановий моніторинг ґрунту з дитячих та спортивних майданчиків громадського користування на паразитологічні показники.

З метою охорони ґрунтового середовища та його раціонального використання необхідно виконання комплексу заходів: виготовлення схеми санітарної очистки села з 100%-м охопленням існуючої та проектної житлової забудови, рекреаційного призначення та об'єктів громадського призначення планово-подвірною системою санітарного очищення з впровадженням роздільного збору сміття; повне охоплення села централізованим водопостачанням та водовідведенням; повна ліквідація несанкціонованих звалищ сміття; виконання заходів з інженерної підготовки та захисту території.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект генерального плану не буде затверджений.

Проблема ускладнення інженерно-геологічних умов будівництва обумовлена в більшій мірі природними факторами (підтоплення частини території, локальне заболочення, можливість затоплення паводково-повеневими водами 1%-забезпеченості). Антропогенне навантаження на ґрунтове середовище відбувається в меншій мірі (водопроникні вигрібні ями приватної забудови, відсутність розвинутої мережі зливової каналізації з очисними спорудами у місцях випуску, стихійні смітники). Ця тенденція більш ймовірно залишиться такою і надалі у випадку, якщо не будуть вжиті належні заходи, що передбачені генеральним планом села. Виконання цих заходів та раціональне використання земельних ресурсів при містобудівному освоєнні території є особливо важливим для досягнення цілей та напрямків в сфері охорони довкілля, визначених місцевими та регіональними програмами, та забезпечення умов сталого соціально-економічного розвитку села.

Відсутність актуального генерального плану з відповідним функціональним зонуванням території спричиняє ризики ймовірного хаотичного освоєння території та неефективного використання земель, з порушенням санітарно-гігієнічних вимог до забудови населених пунктів, що погіршує умови життєдіяльності населення. Відсутність реалізації низки заходів щодо інженерної підготовки та захисту, санітарного очищення території, усунення загрози активізації процесів підтоплення та затоплення на ділянках сельбищних територій, може негативно впливати на експлуатацію та обслуговування приміщень і споруд та створювати певні ризики для здоров'я населення.

2.4. Фізичні фактори впливу

Джерелами електромагнітного випромінювання на території сельбищної зони села є станції трансформаторні підстанції, повітряні лінії електропередачі.

По території села Софіївка проходять високовольтні лінії електропередач 10кВ кВ. На території села Софіївка не розташовані радіотехнічні об'єкти радіомовлення, радіозв'язку та телебачення, які є об'єктом планового моніторингу електромагнітного випромінювання в межах санітарно-захисних зон.

Електропостачання здійснюється від ПС 35/10 «Ш.Балка» 2Т - ПАТ «ХОЕК», на якій встановлено трансформатори потужністю 2x4,0 МВА. Підстанція розташована за межами села Згідно з технічною характеристикою об'єктів електропостачання, прояви електромагнітних випромінювань, що мають планувальні обмеження (санітарно-захисні зони) в межах населеного пункту – відсутні.

Основним джерелом акустичного забруднення території села є автомобільний транспорт.

Основними ділянками значних акустичних навантажень від автотранспорту з перевищенням ГДР можуть бути магістральні вулиці, на ділянках яких може утворюватись підвищена інтенсивність транспортного руху. Планові моніторингові дослідження шумового навантаження на житлову забудову від автотранспорту на території села Софіївка не проводились.

Комплекс заходів з організації вулично-дорожньої мережі прийнятий рішеннями генерального плану направлений на формування раціональної мережі магістральних вулиць та розподілення транспортних потоків.

Ризики фізичних факторів впливу на сельбищну зону, таких як електромагнітне випромінювання, акустичне забруднення є мінімальними.

Іонізуюче випромінювання.

Згідно постанови КМ України №106 від 23.07.1991р. і №600 від 29.08.1994 р., село не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС. Рівні гама-фону становлять у середньому 8-12 мкР/год., щільність забруднення ґрунтів цезієм¹³⁷, менше 1кi/км². Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми, виходи радону на поверхню, не зафіксовані

Обмеження по даному фактору відсутні. При проведенні будівельних заходів необхідно керуватись вимогами щодо безпечності будівельних матеріалів відповідно норм радіаційної небезпеки - «НРБУ-97» .

2.5. Рослинний та тваринний світ, біорізноманіття, ландшафт, території та об'єкти природно-заповідного фонду, «Смарагдової мережі»

Рослинний світ.

Природна рослинність зустрічається лише в потоках і подах. Трав'яний покрив цілинних ділянок носить короткочасний характер. Тут тільки у весняний період, коли достатньо вологи в ґрунті трави розвиваються, а влітку вигорають.

Зустрічаються такі види рослин, як тонконіг, пирій, буркун білий і жовтий, люцерна жовта, а так само полин австрійський, молочай та ін.

У зв'язку з сухістю клімату на цих ділянках розвиваються стоколос покривний, ромашка лікарська та ін. У подах зустрічається велика різноманітність трав. Тут ростуть пирій плодовий,

тонконіг, стоколос покривний, гірчак подовий і ромашка деревій, плямами полин австрійський і типчак, а по западинах – буркун жовтий і люцерна маленька. На садибах ростуть: черешня, вишня, абрикос, яблука, груші, виноград.

Вулиці озеленені тополями, акацією, гледичія та іншими декоративними деревами.

Ділянки з природною рослинністю використовуються як випаси. З деревної рослинності є сади і лісосмуги, створені людиною.

Тваринний світ.

Тваринний світ є одним з компонентів навколишнього природного середовища, національним багатством України.

Різноманітність природних умов зумовлює багатство тваринного світу області. На території області водяться ссавці, птахи, риби, плазуни, земноводні.

У степовій зоні найбільш типовими із ссавців є ховрах сірий, тушканчик великий, полівка сіра та степова, хом'ячок сірий, сліпак, тхір степовий, степова мишівка, куниця кам'яна, дикий кролик.

У південно-східних районах поширені бабак, тхір-перев'язка, їжак вухатий. Найбільш типовими птахами степів є жайворонок, перепілка, вівсянка, сіра куріпка. Зрідка трапляється дрофа, степовий журавель, степовий орел, канюк. Типовими степовими плазунами є полоз жовтобрюхий і гадюка степова.

На узбережжі, де степові ділянки чергуються з піщаними косами, заплавленими лісами, луками і болотами, лиманами і прибережними морськими просторами, тваринний світ багатий і різноманітний. Поряд із степовими водяться болотні і водоплавні тварини.

З птахів характерні чайки, мартин сріблястий, норець, качка, чапля, бугай. У дельті Дніпра гніздяться гуска сіра, лебідь-шипун, пелікан.

Ландшафт.

Південностепова підзона займає найнижчий гіпсометричний рівень Причорноморської низовини, низовинне Присивашся та знижену частину степового Криму. Тут представлений один тип місцевостей – приморські низовини з антропогеновим покривом на неогенових породах. Антропогеновий покрив проривається лише в долинах річок, де відслонюються неогенові глини та суглинки. Поверхня досить розчленована, але різноманіття тут створюють долини річок та неглибокі балки.

Лесові низовини, з антропогеновим покривом на неогенових породах, з каштановими середньо і сильносолонцюватими солонцюватими ґрунтами в комплексі з солонцями та лучними солончаками, полиново-злаковими степами, солонцевою та солончаковою рослинністю займають частину Херсонської області.

Лиманно-морські низовини в області мають низький трав'янистий покрив, в якому домінує полин та галофіти, на солончаках суцільний покрив часто утворюють солеріс та рідше кермек. Для менш засолених прибережних ділянок характерна наявність густої високої злакової рослинності. На незатоплюваних або рідко затоплюваних засолених піщаних породах росте кермек. Полини зустрічається на незатоплюваних солонцюватих ґрунтах. Помітною особливістю лиманних ландшафтів є розвиток рослинності на тонкому шарі піску, під яким знаходяться мулові грязі з високим вмістом органіки. Залежно від складу та умов утворення грязі мають чорне, темносине або темне синьо-зелене забарвлення та різні лікувальні властивості. Черепашково-піщані коси та пересипи мають різну протяжність та будову.

Село Софіївка (згідно наданих графічних матеріалів Придніпровського НПП) межує з територією Придніпровського національного природного парку та «Смарагдовою мережею».

Національний природний парк «Нижньодніпровський» — природоохоронна територія у Херсонській області, створена 24 листопада 2015 року.

Розташований на території Бериславського, Білозерського, Голопристанського та Олешківського районів, міст Херсон та Нової Каховки.

До території національного природного парку «Нижньодніпровський» включено 80177,80 гектара земель державної власності, а саме: 14479,80 гектара земель державної власності, які надаються національному природному парку в постійне користування, у тому числі з вилученням у землекористувачів, та 65698,00 гектарів земель державної власності, які включаються до території національного природного парку без надання йому в постійне користування.

До складу національного природного парку «Нижньодніпровський» входять заплавно-літоральні комплекси дельти Дніпра, виняткова природоохоронна цінність якої визнана не тільки на державному рівні, але й на міжнародному. Ще у 1995 році частина території парку отримала всесвітнє визнання як водно-болотне угіддя міжнародного значення «Дельта р. Дніпра». Основою парку є дельта третьої за розмірами річки в Європі і другої в Чорноморському басейні, яка відрізняється виключним біорізноманіттям і тому має велике значення для його збереження. Лише в нижній течії – від Каховської ГЕС до Дніпровсько-Бузького лиману річка Дніпро зберегла свій відносно природний стан. І саме ця територія відтепер отримала статус національного природного парку.

Про необхідність створення Нижньодніпровського національного парку говорили майже ціле століття (Висоцький та ін., 1926; Лавренко, 1927; Дубина, 1986; Червона книга України, 1994,1996; Зелена книга України, 1987 та ін.; Перспективна мережа заповідних об'єктів України, 1987 та ін.). І це не випадково. У дельті Дніпра і на прилеглих територіях збереглися типові рідкісні угруповання заплавлених лісів, боліт, лук, піщаних степів, степових схилів Дніпра та балок, відшарування гірських порід. У пониззі Дніпра зосереджено велике розмаїття рослин: 54 види – «червонокнижні», 23 рідкісні угруповання, які занесені до Зеленої книги України. Ця територія також багата на ендемічні види. У ті чи інші природоохоронні документи (Світовий Червоний список МСОП, Європейський Червоний список, Червона книга України, Червоний список Херсонської області) включені 71 вид тварин і 32 рослин.

Територія НПП «Нижньодніпровський» — один з найцінніших природних заплавно-літоральних комплексів в Європі. Територія нижнього Дніпра вже визнана всім світом, вона належить до Рамсарських угідь – це водно-болотні угіддя, які мають важливе значення для збереження дикої природи. Пониззя Дніпра також належить до ІВА-території, важливої для збереження птахів. Має міжнародний статус як територія, важлива для збереження риб.

Території **Смарагдової мережі** згідно з вимогами Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської Конвенції) та з урахуванням вимог Директиви № 2009/147/ЄС про збереження диких птахів та Директиви № 92/43/ЄС про збереження природних оселищ та видів природної фауни і флори, є суміжними з адміністративною межею села.

Смарагдова мережа або ж Emerald Network (надалі СМ) є новітньою системою природоохоронних територій та їх менеджменту, які мають особливу цінність для збереження природних видів флори, фауни та типів оселищ (ASCI). Її створення та впровадження є одним з провідних напрямків роботи природоохоронних органів у східноєвропейських країнах, таких Болгарія чи Словаччина. Внаслідок рішень, прийнятих Постійним комітетом Бернської конвенції (1979) її прийнято вважати нормативно-правовим базисом для охорони видів та оселищ, включених до резолюцій №4 та №6 Конвенції. Саме охорона цих видів і оселищ є

основним завданням Конвенції. Сенс проектування об'єктів СМ полягає у наданні оцінки стану збереження оселищ та популяцій видів флори та фауни в масштабах всієї Європи. Передбачається, що мережа має охопити щонайменше 60% популяцій видів та площі оселищ згаданих резолюцій Конвенції. В перспективі, Смарагдова мережа буде інтегрована в систему територій Natura 2000, яка є аналогічною за процедурами та завданнями, але діє виключно в країнах Європейського Союзу.

2.6. Стан здоров'я населення

Для аналізу існуючого стану здоров'я населення використовувалися статистичні дані Департаменту охорони здоров'я Херсонської ОДА. Відповідно до форми державної та галузевої статистичної звітності медичних закладів системи охорони здоров'я показники захворюваності населення формуються лише в розрізі адміністративних районів. Відповідно затверджених регламентів звітності статистичні дані збираються для міст районного підпорядкування, сукупно з даними по всім населеним пунктам адміністративного району. Відповідно до наказу МОЗ України від 04.10.2018р. № 1802 «Про затвердження Змін до наказу МОЗ України від 10.06.2007р. № 378, який зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 31.10.2018р. за № 1240/32692, погоджений з Головою Державної служби статистики України І. Вернер, виключено п.1.1 (форма звітності №12 «Звіт про захворювання, зареєстровані у хворих, які проживають у районі обслуговування лікувально-профілактичного закладу»). Враховуючи, що іншими статистичними звітними формами, які затверджені наказами МОЗ України облік захворювань не передбачено, дані про захворюваність департаментом надані до 2017 року включно.

роки	Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань, тис.										
	усього	у тому числі									
		новоутворення	хвороби нервової системи ¹	хвороби системи кровообігу	хвороби органів дихання	хвороби шкіри та підшкірної клітковини	хвороби кістково-м'язової системи і сполучної тканини	хвороби сечостатевої системи	уроджені аномалії (вади розвитку), деформації та хромосомні порушення	травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	
1995	1365,3	15,8	117,7	36,9	570,1	94,9	49,6	51,4	2,2	126,0	
1996	1193,1	13,7	131,0	40,6	540,2	94,6	52,5	50,2	2,7	134,8	
1997	1271,1	18,7	123,7	43,2	608,0	86,0	54,2	59,7	2,8	123,2	
1998	1265,7	17,5	135,9	47,5	570,1	84,8	64,4	65,6	3,7	122,9	
1999	1241,3	19,6	137,0	53,1	566,7	79,0	59,9	61,3	3,2	115,4	
2000	1240,2	17,7	26,7	79,9	538,1	73,7	54,4	64,9	2,6	105,8	
2001	1194,5	18,1	25,6	76,1	529,3	71,2	56,7	76,8	2,6	99,1	
2002	1143,7	17,5	24,6	65,3	480,1	72,8	58,6	79,6	2,3	97,9	
2003	1135,2	16,5	22,5	62,0	512,3	72,2	51,3	75,9	2,0	93,0	
2004	1114,0	17,4	20,4	72,0	482,6	70,8	49,4	79,4	2,0	84,7	

2005	1098,0	16,3	19,8	55,2	483,3	69,2	50,3	83,7	2,1	85,3
2006	1050,2	17,1	20,1	63,6	439,7	65,6	50,8	86,0	2,0	87,1
2007	1086,7	15,8	19,6	58,2	485,5	71,9	51,4	78,7	1,7	81,5
2008	1043,1	15,1	20,0	62,0	453,0	65,3	49,3	81,4	1,8	78,9
2009	1049,0	15,2	19,1	55,5	493,0	62,2	46,5	77,3	1,6	75,2
2010	1070,2	15,4	20,9	56,0	509,6	65,2	47,5	74,7	1,5	77,1
2011	1053,1	16,9	20,3	55,6	492,1	62,9	48,8	75,5	2,1	74,0
2012	1003,0	17,4	20,9	60,6	438,0	66,1	48,3	74,9	1,8	74,0
2013	1010,3	16,4	19,1	57,5	462,2	64,4	44,8	72,6	1,6	67,2
2014	1024,2	15,9	19,2	55,9	481,9	65,9	51,3	72,2	2,0	66,4
2015	1034,0	16,5	18,2	54,7	492,1	65,7	51,9	73,7	2,0	63,1
2016	1087,4	20,4	16,1	51,2	559,5	60,4	44,7	70,9	2,1	62,7
2017	1011,7	15,3	16,9	50,9	508,6	58,3	41,3	63,9	1,8	63,3

Захворюваність населення.

¹ Згідно з МКХ-10, починаючи з 1999 р., з класу хвороб нервової системи і органів чуття вилучені і сформовані в окремі класи хвороби ока та його придаткового апарату і хвороби вуха та соскоподібного відростка.

По частині класів хвороб у довготривалому часовому вимірі спостерігається тенденція до зростання захворюваності населення. Зокрема, за класами хвороб: інфекційні та паразитарні хвороби; хвороби крові та кровотворних органів; хвороби ендокринної системи, розлад харчування; розлади психіки та поведінки; хвороби органів травлення; хвороби шкіри та підшкірної клітковини.

Відповідно аналізу наведених статистичних даних, визначено, що серед показників загальної захворюваності перше місце посідають хвороби органів дихання, друге місце – хвороби системи кровообігу, третє – травми та отруєння.

Показник захворюваності за показником на 100 тис. населення реєструвалось зниження захворюваності на 32,0%. Туберкульоз легень склав 100% від всіх форм ВДТБ (2018 рік - 83,3%). Захворюваність дітей у віці до 14 років та підлітків за період 2018 —2019 р. не реєструвалась. Неінфекційна захворюваність та її причини мають багатofакторний характер, а визначення впливу забруднення довкілля на здоров'я населення на основі спостережень за рівнями забруднюючих речовин та результатів моніторингу, на цей час неможлива через відсутність нормативно-правових підстав (методики) щодо виявлення причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я населення та впливом на нього факторів забруднення з конкретних джерел певного підприємства на захворюваність та смертність населення.

Дані щодо наявності об'єктивних або ймовірних територіальні закономірностей захворюваності населення село Софіївка відповідно місця проживання осіб, що пов'язані з впливом факторів оточуючого середовища (якість атмосферного повітря, питної води, стану водойм, санітарний стан території тощо) не надавались. Інформація щодо наявності підвищеної захворюваності окремих груп населення село Софіївка за віковими ознаками (дорослі, підлітки, діти) або іншими ознаками у порівнянні із загальнообласними показниками, за будь-якими класами хвороб або за окремими хворобами відсутня.

Слід зазначити, що відповідно досліджень науковців за інтенсивністю впливу різних чинників на стан здоров'я людини виділяються наступні залежності. На чинники соціально-економічного характеру, до яких відносяться паління, вживання наркотиків, зловживання алкоголем, праця в шкідливих умовах, нераціональне харчування, стреси, гіподинамія, незадовільні побутові умови та гіперурбанізація припадає 51-52% загального впливу. Чинник стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплює 20-21% впливу. Генетично-біологічні фактори (спадковість,

стать, вік тощо) впливають на 19-20%. На групу факторів, пов'язаних із обсягом і якістю медичного обслуговування (вакцинація, періодичність медичних обстежень, своєчасність та якість лікування) припадає 8-9% впливу.

2.7. Соціально-економічне становище

Село характеризується помірно достатнім рівнем соціальної сфери. Порівнюючи рівень обслуговування з нормативними показниками, виявлене, що мережа установ обслуговування достатньо розвинена та здебільшого задовольняє потреби населення в необхідних послугах, їх розташування враховує максимально допустимі радіуси обслуговування. Показники значно вищі за нормативні має мережа підприємств торгівлі та громадського харчування.

Соціально-економічні проблеми та ризики:

У сфері поліпшення бізнесу та залучення інвестицій:

- недостатня поінформованість щодо дієвих механізмів державно-приватного партнерства в інвестуванні;

- низький рівень процесів інвестування та впровадження інноваційного потенціалу малого та середнього підприємництва;

- бар'єри економічного та фінансового характеру, неврегульованість питань фінансування та кредитування (високі процентні ставки на кредити, завищені вимоги банків до позичальників та інші);

У сфері фінансових ресурсів:

- нестабільне надходження податків, а саме погашення заборгованості платежів до місцевого бюджету одноразовим платежем;

- запровадження керівниками сільськогосподарських підприємств сезонної найманої праці по договорах цивільно-правового характеру;

- поширення неплатоспроможності реального сектору економіки та зростання податкового боргу, що призведе до незабезпечення фінансовими ресурсами надходжень до бюджету та скорочення фінансування окремих програм;

- відсутність надання з державного бюджету фінансової підтримки на розвиток сільського господарства.

У сфері розвитку сільського господарства та зрошуваного землеробства:

Основний напрямок діяльності сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств - вирощування зернових та технічних культур.

Серед напрямків діяльності мешканців сіл на земельних ділянках, наданих для ведення особистих селянських господарств - вирощування зернових культур, овочів у відкритому ґрунті, картоплі, однорічних та багаторічних трав.

Тваринництво, як складова частина сільського господарства, здебільшого існує в приватних господарствах населення. Відсутність стабільної кормової бази, посушливі кліматичні умови не сприяють розвитку галузі тваринництва та збільшення поголів'я ВРХ та свиней в підсобних господарствах.

Проблеми розвитку сільського господарства на території сільської ради:

- низький рівень забезпечення інвестиційними та кредитними ресурсами;

- зниження родючості ґрунтів (в тому числі, через недотримання сівозмін та відсутність вкладень у поліпшення якості ґрунтів);

- відсутність зрошення;

- близько 50% всієї продукції у структурі сільського господарства виробництва виробляється в господарствах населення, де переважає дрібнотоварне виробництво, з низьким рівнем застосування сучасних технологій;

- зменшення потреби в робочій силі (для роботи в полі) у зв'язку із одноманітністю вирощування, здебільшого, зернових культур та у зв'язку із впровадженням сільськогосподарськими підприємствами, фермерами сучасних технологій;

- низький рівень омолодження кадрів механізаторів;
- технологічне зношення основних виробничих фондів;
- повільний розвиток інфраструктури збуту аграрної продукції;
- відсутність розвитку тваринництва;
- незахищеність прав власників земельних часток (паїв) у випадках передачі без договорів оренди земель в обробіток товаровиробникам.

У сфері розвитку харчової та переробної промисловості:

- недостатність обсягів капітальних вкладень у модернізацію виробництва;

У сфері розвитку промислової галузі:

- використання застарілих технологій та технологічних процесів;
- зростання тарифів і цін на постачання енергоресурсів, сировини і матеріалів, комплектуючих виробів;
- суттєві курсові коливання, що негативним чином впливає на процес планування господарської діяльності підприємств;

У сфері дорожнього господарства:

- незадовільний стан автомобільних доріг;
- потреба у значних капіталовкладеннях для відновлення (капітального ремонту) дорожнього покриття по вулицях населених пунктів громади;
- потреба у створенні розмітки осьових ліній, пішохідних переходів, дорожніх знаків та встановлення лежачих поліцейських.

У сфері соціального захисту населення:

- наявність періодичної заборгованості із виплати заробітної плати та оплати праці «у конвертах»;
- зростання рівня безробіття;

У сфері розвитку освіти і науки:

- необхідність постійного поліпшення системи соціального та правового захисту учасників освітнього процесу у закладах освіти;
- забезпечення системи дошкільної освіти та загальної середньої освіти педагогічними кадрами, сприяння їх постійній підготовці, підвищення професійного рівня;
- слабка матеріально - технічна база закладів освіти, потреба у проведенні ремонту приміщень, утепленні, систем опалення, покрівлі та водоканалізаційних систем закладів освіти;
- відтік учнів старшої школи у інші заклади (низький відсоток учнів, які залишаються у 9-11 класах закладів загальної середньої освіти громади, лише 20-30%);
- відсутність методичної служби та підтримки в сфері освіти;
- незадовільні додаткові можливості для розвитку дітей та молоді, відсутність різноманітних форм проведення дозвілля;
- відсутність фінансування неформальної освіти, матеріально-технічної бази, інфраструктури для розвитку молоді громад.
- відсутність фінансування на виїзди спортивних та учнівських команд на обласні змагання;

- відсутність фінансового стимулювання та нагородження талановитої та обдарованої молоді;

- часткова відсутність сучасно обладнаних предметних кабінетів що дає низький рівень результатів ЗНО.

- відсутність впровадженої системи НАССР

У сфері розвитку медичного обслуговування населення:

- відсутність відповідного фінансування з державного бюджету на ремонт та укомплектування медичним обладнанням, виробами медичного призначення та немедичним обладнанням відповідно до затвердженого табеля матеріально-технічного оснащення закладів;

- потенційна небезпека щодо підвищення рівня захворюваності населення на окремі соціально значущі та соціально небезпечні хвороби (туберкульоз, хронічні алкогольні синдроми, цукровий діабет, травми, отруєння та інші наслідки дії зовнішніх причин);

- великий відсоток (30%) не укладених декларацій з лікарями сімейної практики, що унеможливорює значно підняти заробітну плату медичних працівників;

- недостатність фінансування місцевих медичних програм;

- відсутність відомчого житла для медичних працівників;

- недостатність фінансування з державного та місцевих бюджетів на лікування хворих з орфанними (рідкісними) захворюваннями (хворих на фенілкетонурію, ювенільний ревматоїдний артрит, муковісцидоз та інше);

- недостатність фінансування з місцевого бюджету для забезпечення товарами медичного призначення осіб з інвалідністю та медикаментами пільгових категорій населення в тому числі учасників бойових дій АТО.

- недостатність фінансування з місцевого бюджету для забезпечення ЗІЗ з метою профілактики інфекційних захворювань в т.ч соуіб-19.

У сфері розвитку фізичної культури і спорту:

- не достатнє фінансування на утримання спортивних футбольних клубів (придбання спортивного обладнання, придбання спортивної форми, придбання медикаментів, оплата паливних матеріалів та відряджувальних на виїзні ігри, оплата судійства);

- відсутність коштів на утримання футбольного поля в належному стані в кожному населеному пункті громади (косіння, маркування, прибирання, благоустрою лавками для вболівальників);

- відсутність фінансування у проведенні змагань з різних видів спорту серед населення громади різних вікових категорій;

- відсутність коштів на утримання футбольного поля у с. Олександрівка (косіння, маркування, прибирання).

У сфері розвитку громадянського суспільства:

- необхідність удосконалення нормативно-правової бази, проведення громадських слухань щонайменше один раз на рік, фінансової підтримки соціально важливої діяльності об'єднань громадян, координації заходів з розбудови інститутів громадянського суспільства;

- низький рівень згуртованості, активності об'єднань громадян спричинений недостатніми умовами для повноцінної діяльності;

- недостатній рівень вивчення громадської думки стосовно найактуальніших питань життєдіяльності громади;

- низький рівень громадянської культури та освіти мешканців громади;

У сфері культури і духовності, охорони культурної спадщини:

- незадовільний матеріально-технічний стан закладів культури громади та їх творчого потенціалу;

- недостатні обсяги фінансування культурної сфери;
- відсутність методичної підтримки в сфері культури;
- погане забезпечення повноцінного функціонування закладів культури в громаді в зимовий час у зв'язку з відсутністю повноцінного опалення;
- потреба в ремонті та облаштування вбиралень у приміщеннях Будинків культури;
- відсутність інтернету в бібліотеці с. Софіївка;
- відсутність водозабезпечення закладів;
- відсутність повноцінного технічного забезпечення закладів культури.

У сфері розвитку житлово-комунального господарства:

- старіння житлового фонду, значна частина якого перебуває у незадовільному технічному стані;

- продовження впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів, створення підприємств вторинної переробки корисних компонентів відходів та сміттєпереробних заводів;

- підвищення рівня енергозбереження та ефективності використання енергоресурсів у всіх сферах господарювання ;

- розширення якості житлово-комунальних послуг, покращення санітарно-екологічного стану та благоустрою населених пунктів, що входять до складу Станіславської територіальної громади;

- відсутність станцій управління на артсвердловинах;
- відсутність лічильників на артсвердловинах;
- відсутність централізованого водопостачання та водовідведення, очисних споруд;
- відсутність зворотного зв'язку зі споживачами;
- незадовільний стан веж Рожновського;
- законодавством заборонено відключення від водопостачання злісних неплатників;
- складний географічний рельєф.

У сфері розвитку будівельної галузі:

- високі відсоткові ставки банків за користування житловими кредитами;

- обмеженість бюджетних асигнувань у житлове будівництво;

- низький рівень платоспроможності населення, який не дозволяє вирішувати власні житлові проблеми шляхом будівництва житла або його купівлі на вторинному ринку;

- обмеженість коштів в бюджеті сільської ради на оновлення генеральних планів населених пунктів, розроблення планів зонування територій та детальних планів територій;

- зростання вартості будівельних матеріалів, транспортних послуг та енергоносіїв.

Село у порівнянні з іншими, однаковими з ним за величиною селами країни, має свої функціональні особливості, що формують **підґрунтя для подальшого соціально-економічного розвитку:**

- розташування села в зоні вирощування сільгосппродукції, що сприяє розвитку в селі переробної промисловості;

- зручне транспортно-географічне положення;
- відносно сприятлива екологічна ситуація;
- наявність інвестиційно привабливих територій.

Концепція перспективного розвитку господарського комплексу села ґрунтується на створенні нових підприємств агропромислового комплексу, рекреаційних установ, сервісної інфраструктури.

2.8. Об'єкти культурної спадщини

Згідно наданої інформації Обласної інспекції по охороні пам'яток історії та культури Херсонської ОДА на території села Софіївка розташовані об'єкти історико-культурної спадщини, наведена в таблиці 6.1, які взяті на державний облік на підставі Рішення виконкому Херсонської обласної ради народних депутатів № 59/2 від 21.01.1983 р., Розпорядження голови Херсонської обласної державної адміністрації №244 від 03.03.2000 р., Розпорядження голови Херсонської обласної державної адміністрації №242 від 13.03.2009 р.

Таблиця 6.1

Перелік об'єктів історико-культурної спадщини села Софіївка

№ з/п	ID	Назва	Місце розташування
1	65-203-0065	Могили воїнів Радянської Армії й пам'ятник на честь воїнів-односельчан. 1941-1945рр.	Кладовище, вул.. Робоча
2	65-203-0064	Курганна група, III тис. до н.е.- II тис. н.е.	На заході від села
3	65-203-0062	Поселення Софіївка, IV ст. до н.е.	На заході від села
4	65-203-0063	Поселення "Глибока Пристань", IX ст. до н.е. — IV ст. н.е.	На заході від села

Поселення «Глибока Пристань» (інформація із загальних джерел)

Паспортна інформація: Поселення в урочищі Глибока Пристань. Пам'ятка археології IV – III ст. до н.е.

Розміщення: Херсонська обл., Херсонський район, с. Софіївка, за 1,5 км на південний захід від села, на правому березі Дніпровського лиману, в урочищі Глибока Пристань.

Загальний опис:

Поселення орієнтоване вздовж правого берега Дніпровського лиману в напрямку південний захід-північний схід. Розташоване на обривистому березі лиману на висоті 20 м від рівня води. Поверхня задернована. Межі поселення: на південному заході й північному сході – балки, на південному сході – береговий обрив, на північному заході (напільний бік, де не вся межа простежується візуально) – лінія, що йде від початку південно-західної балки та вздовж південно-східного боку центральної балки, яка перетинає поселення, до початку північно-східної балки. Площа поселення – 6 га. В південно-західній частині пам'ятки знаходиться курган "А" (висота – 1 м, діаметр – 12 м) і на відстані 35 м на північ від нього – курган "Б" (висота – 1,5 м, діаметр – 20 м). Обидва кургани нанесені на план поселення.

На поселенні відкриті залишки житлових глинобитних споруд і напівземлянки; знайдена сирцева цегла, ділянки глиняної обмазки підлоги, частки даху, виконаного шляхом глиняної обмазки поверх очерету. Зустрічаються господарчі ями.

Історична довідка:

Пам'ятник є скіфським поселенням еліністичного часу. Відкритий А.П. Чирковим в 60-х роках XIX ст. В 80-х роках XIX ст. поселення обстежене розвідкою Г.Л. Скадовського, в 1946 р.

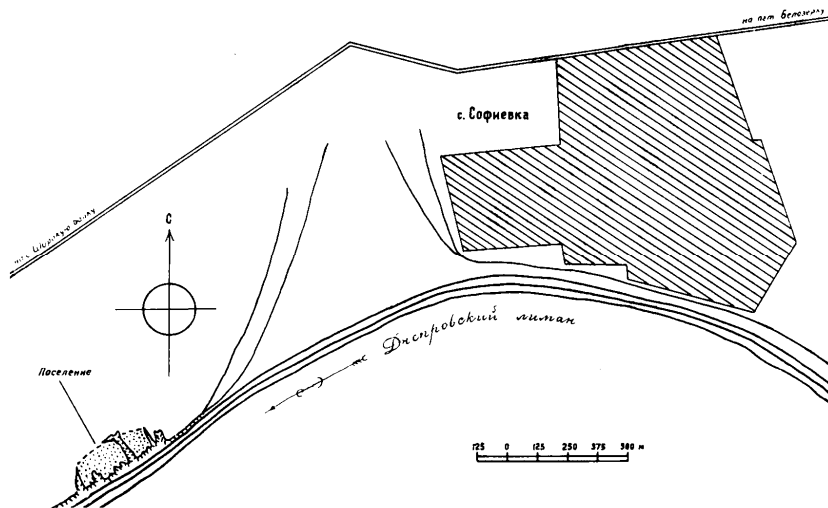

– розвідкою М.М. Дмитренка (Херсонський музей), в 1950 р. - розкопками І.Д. Ратнера (Херсонський музей) у складі Буго-Дніпровської експедиції Інституту археології АН УРСР.

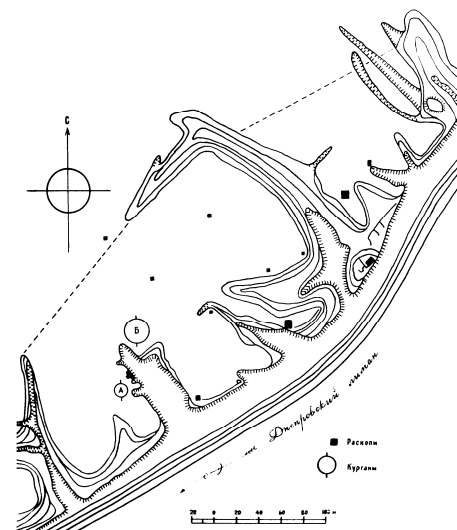
Облікова інформація:

Взято на охорону згідно Рішення виконкому Херсонської обласної Ради депутатів трудящих № 198/9 від 14 травня 1970 р.

Охоронний № : 198

Схематичний план

План поселення

Обласна інспекція по охороні пам'яток історії та культури відповідно до ст. 17 Закону України «Про охорону культурної спадщини» попереджає, що всі пам'ятки археології є державною власністю, та вимагає не використовувати площу і охоронну зону кургану. Рішенням Виконавчого комітету Херсонської обласної ради народних депутатів від 16.11.1979 року № 633/22 встановлено охоронні зони і зони регулювання забудови для пам'яток археології (курганів): для поодиноких курганів границі охоронної зони - 10 м від краю насипу, границі зони забудови - 100 м від краю насипу, для курганних груп та курганних полів границі охоронної зони - 50 м від насипу крайнього кургану і границі зони забудови - 300 м від насипу крайнього кургану.

Відповідно до ст. 36 зазначеного Закону, якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це обласну інспекцію по охороні пам'яток історії та культури.

До охоронного зонування, крім зон охорони пам'яток, належать території пам'яток.

Для забезпечення збереження окремо розташованих пам'яток культурної спадщини та їх найближчого оточення встановлюються охоронні зони для кожної з них. Режим використання території, встановлений у цих зонах, має забезпечити фізичне збереження, сприятливе візуальне сприйняття пам'яток, їх доцільне використання, впорядкування (благоустрій) території.

Прогноз стану об'єктів культурної спадщини, якщо проект генерального плану не буде затверджений.

При ймовірному сценарії подальшого розвитку село Софіївка, за умови відсутності затвердженого генерального плану та відсутності облікової документації на об'єкти культурної спадщини, відповідно, ймовірно активізуватиметься подальша руйнація пам'яток, що в майбутньому призведе до втрати туристичних об'єктів, які можуть бути використані для позиціонування населеного пункту на ринку туристичного продукту відповідно до рішень містобудівної документації.

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

3.1. Ділянки розвитку несприятливих інженерно-геологічних процесів

На території села наявні ділянки з несприятливими природними умовами, які знижують комфортність умов проживання і можуть викликати погіршення санітарно-гігієнічних умов на території житлової забудови, що створює в тому числі ризики для здоров'я населення.

Відповідно «Схеми інженерно-геологічного ризику освоєння території України» село Дніпровське відноситься до території підвищеної складності будівельних умов освоєння. Із несприятливих інженерно-геологічних факторів, що впливають на освоєння території та потребують інженерної підготовки, поширені: ділянки підтоплення; наявність просадних та карстових ґрунтів, порушені ділянки.

Згідно архітектурно-будівельному кліматичному районуванню території України територія села відноситься до другого (Південно-східного) району.

Підземні води по відношенню до бетону мають гідрокарбонатно-кальцієву агресивність. Ґрунтові умови характеризуються найбільшою вірогідністю розвитку ґрунтів першого та другого типу просідання.

Село розташоване в межах території поширення порід, що мають здатність до просідання та карстування. При містобудівному освоєнні перспективних ділянок забудови необхідно проводити інженерно-геологічні вишукування з метою виявлення ділянок можливих процесів карстоутворення та виконання заходів щодо їх упередження.

В сейсмічному відношенні, згідно ДБН В.1.1 - 12/2014 «Будівництво у сейсмічних районах України», територія характеризується:

- відповідно карти «А», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС1 згідно з ДБН В.1.2-14, а також класу наслідків (відповідальності) СС2 - для будівель заввишки до 73,5м територія відноситься до несейсмічної зони (5 балів);

- згідно з картою «В», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС2 згідно з ДБН В.1.2-14 - для будівель заввишки від 73,5м до 100 м, а так само об'єктів, які належать до потенційно небезпечних, але не ідентифікуються як об'єкти підвищеної небезпеки відповідно до ЗУ «Про об'єкти підвищеної небезпеки», територія відноситься до сейсмічної зони (6 балів);

- відповідно до карти «С», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідності) СС3 згідно з ДБН В.1.2-14 необхідно враховувати 7-бальну сейсмічність території.

Згідно п. 5.1.3, ДБН В.1.1 - 12/2014 для об'єктів класу наслідків (відповідальності) СС1, СС2 допускається спрощене визначення сейсмічності майданчика будівництва на основі матеріалів інженерно-геологічних вишукувань згідно з таблицею 5.1, ДБН В.1.1 - 12/2014.

Територія села характеризується природно високим рівнем ґрунтових вод. Підвищений рівень ґрунтових вод ускладнює будівництво та експлуатацію будівель і споруд, комунікацій, може погіршувати санітарно-гігієнічні умови території та приміщень, що є одним із чинників ризику поширення хвороб.

За умов складності інженерно-будівельного освоєння території виділяються:

- території сприятливі для будівництва (70% від загальної площі села). Представлені вододільним плато, що складено із поверхні лесовими суглинками які підстеляються щільними глинами. Ухили поверхні в межах 2-6 %. Суглинки макропористі, мають просадні властивості до глибини 3,0-5,0 метрів від поверхні. При закладанні фундаментів для будинків і споруд необхідно передбачати заходи щодо їх замочування та швидкого відводу поверхневого стоку. Основою для фундаментів є лесові суглинки, мілкі піски із прошарками глин, щільні глини. Дана територія придатна для усіх видів будівництва;

- території несприятливі для будівництва (20%). Рівні залягання ґрунтових вод 0,5 – 3,0 метрів від поверхні. Ухили поверхні до 8,0%.

Дані характеристики території села є орієнтовними, і при проведенні будівельних робіт повинні уточнюватись комплексом інженерно-геологічних вишукувань у кожному конкретному випадку.

3.2. Ділянки, що потенційно зазнають впливу внаслідок проектних рішень генерального плану

Генеральний план передбачає зміну функціонального використання низки територій/ділянок перспективного містобудівного розвитку, що може вплинути на стан навколишнього середовища території, умови життєдіяльності населення. В процесі стратегічної екологічної оцінки розглянуті принципи проектні рішення територіального розвитку населеного пункту, які на думку експертів потребують оцінки їх потенційного впливу на головні складові навколишнього природного середовища та умови життєдіяльності населення.

Освоєння територій для розміщення перспективної житлової, громадської та рекреаційної забудови:

1) резервування територій під рекреаційну забудову в центральній частині села ;

Освоєння територій для розвитку виробничо-сільськогосподарської зони:

2) розвиток сільськогосподарських підприємств в межах сформованого виробничого на сході села;

Розвиток інженерно-транспортної інфраструктури:

3) реконструкція та розвиток вулично-дорожньої мережі;

4) розвиток системи дощової каналізації з локальними очисними спорудами у місцях випуску.

Характеристика стану довкілля та умов життєдіяльності на зазначених ділянках наведена у розділі 2.

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Під час розробки звіту про стратегічну екологічну оцінку були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

До екологічних проблем, що стосуються документу державного планування вирішення яких в певній мірі може бути запроваджене в рішеннях містобудівної документації відносяться наступні:

1. На стан атмосферного повітря впливають викиди від стаціонарних і пересувних джерел, що є одним із чинників що провокують захворювання органів дихання людини.

Підприємства села, згідно з класифікацією ДСП №173, відносяться до IV та V класів шкідливості, що мають нормативні параметри СЗЗ відповідно 100 та 50м. Більшість підприємств відносяться до сільськогосподарської галузі. Інші підприємства відносяться до постачання електроенергії, збір, очищення та постачання води. Наявні сільськогосподарські підприємства, переважно рослинницького напрямку, що відносяться до IV класу шкідливості з СЗЗ 100м.

В сельбищній зоні серед стаціонарних джерел найбільш шкідливими є системи опалення приватних домогосподарств та індивідуальні котельні суб'єктів господарювання, які використовують тверді види палива. До пересувних джерел забруднення атмосферного повітря, що здійснюють найбільший внесок шкідливих речовин у повітря та мають потенційний вплив на здоров'я населення, відносяться вулиці з підвищеною інтенсивністю транспортного руху.

2. Стан поверхневих вод обумовлений загальним поверхневим стоком, що формується на сельбищній території та сільськогосподарських угіддях прилеглих територій, розташованих в межах водозбірної площі, відсутністю організованого відведення поверхневих вод з очисними спорудами дощової каналізації у місцях випуску, відсутністю централізованої системи каналізаційної мережі в сельбищній зоні та виробничо-комунальних підприємствах. Відсутність встановлених прибережних захисних смуг водойм на території села з винесенням їх меж в натуру та недотримання режиму господарської діяльності в їх межах негативно впливає на санітарно-гігієнічний стан водойм та прибережних ділянок.

3. Серед ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, присутні: відсутність централізованого водопостачання (населення користується водою з децентралізованих джерел постачання, які не мають систематичного моніторингу контролю якості води; недостатнє забезпечення відповідно будівельних норм закладами дошкільної освіти, клубними закладами і центрами дозвілля, підприємствами харчування, закладами (центрами) первинної та вторинної медичної допомоги; фізкультурно-оздоровчими і спортивними спорудами, зокрема: відсутні приміщення реабілітаційного призначення; басейни криті та відкриті загального користування; приміщення реабілітаційного призначення.

4. Відсутність ефективної системи поводження з ТПВ (роздільний збір ТПВ, наявність розвинутої мережі приймальних пунктів вторинної сировини, переробка вторинних ресурсів) створюють передумови утворенню стихійних смітників, що негативно впливає на ґрунтове середовище та водний басейн села, погіршує санітарно-гігієнічні умови навколишнього середовища.

Зазначені ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення.

5. Наявність ділянок, що зазнають підтоплення, погіршують санітарний стан територій та створюють ризики погіршення санітарно-гігієнічного стану приміщень ускладнюючи їх обслуговування, а також можуть мати шкідливий вплив на здоров'я населення, що проживає на даних ділянках.

6. Стосовно територій з природоохоронним статусом слід зазначити, що в межах існуючої та проектної площі села об'єкти природно-заповідного фонду відсутні. Об'єкти ПЗФ розташовані поруч з межею села, можливі ризики впливу на них відсутні.

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В розділі висвітлюється інформація про різні стратегії, плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проектних рішень в даній містобудівній документації.

Розділ ґрунтується на аналізі цілей документів державної політики у сфері охорони довкілля та здоров'я населення, які мають відношення до цілей розвитку на місцевому рівні та безпосередньо стосуються документу державного планування і мають братися до уваги в процесі розроблення містобудівної документації. Результати аналізу висвітлюють ступінь врахування вищезазначених цілей документів державної політики та їх впровадження в проектних рішеннях містобудівної документації. Проведений огляд відповідних цілей екологічної політики передбачає загальні орієнтири, на основі яких оцінюються цілі та заходи генерального плану.

Головні стратегічні державні документи, що мають відношення до проекту генерального плану перераховані нижче:

1. Стратегія регіонального розвитку Херсонської області на період до 2027 року.

Стратегія затверджена рішенням Херсонської обласної ради від 28.02.2020р. №1561

Стратегія регіонального розвитку Херсонської області на період до 2027 року (далі – Стратегія) розроблена, зокрема: на підставі законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про стимулювання розвитку регіонів»; з урахуванням положень та завдань Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Програми діяльності Кабінету Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 29.09.2019 № 849).

Стратегія направлена на здійснення комплексної системи заходів, які зможуть забезпечити досягнення стратегічних цілей та створити безпечні умови та високу якість життя в регіоні, в якому гармонійно поєднуюватимуться високотехнологічна промисловість, розвинена транспортно-логістична інфраструктура, екологічне сільське господарство, відпочинковий та історичний туризм та безпечне довкілля. При цьому основним критерієм результативності Стратегії є зростання добробуту кожного мешканця Херсонської області.

Стратегічними цілями є:

- Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення;
- Конкурентоспроможна економіка регіону (яка розвивається на засадах смартспеціалізації) у національному та глобальному просторі;
- Гармонійний просторовий розвиток;
- Екологічна безпека та збереження природних ресурсів.

5.1. Оцінка відповідності проекту генерального плану цілям програм державного та місцевого рівня, галузевих програм

В процесі стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі а також відповідні завдання у сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку, збереження об'єктів культурної спадщини.

Аналіз також включав цілі, які мають відношення до генерального плану, та цілі, які можуть бути вирішені на іншому рівні планування. На основі аналізу змісту генерального плану було оцінено рівень відповідності проектних пропозицій, викладених у проекті генерального плану, екологічним цілям, встановленим у стратегіях, планах та програмах на регіональному рівні, та ключовим відповідним цілям програм місцевого рівня. Слід зазначити, що різні програми розвитку містять подібні, хоча і не завжди ідентичні, екологічні цілі.

Згідно результатів аналізу можна зробити висновок, що проект генерального плану село Софіївка має достатньо високій ступінь відповідності цілям екологічної політики, встановлених на національному та регіональному рівнях а також на місцевому рівні. Проект містобудівної документації враховує більшість з них шляхом виділення ділянок відповідного функціонального призначення для реалізації визначених цілей і пропонує комплекс заходів з розвитку інженерно-транспортного господарства села, заходів з інженерної підготовки та захисту території, спрямованих на їх досягнення.

У сфері водних ресурсів, будівництва водопровідних мереж і каналізаційних систем цілі визначені у декількох цільових програмах, з визначенням конкретних заходів з реконструкції чи будівництва інженерних мереж та споруд, які передбачаються до реалізації у короткостроковій перспективі та повністю враховуються проектом містобудівної документації, в тому числі щодо будівництва очисних споруд каналізації у селі Софіївка.

Підвищення якості поверхневих вод, відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного режиму може бути досягнуто за рахунок будівництва мережі дощової каналізації з будівництвом локальних очисних споруд у місцях випуску; створення та озеленення прибережних захисних смуг для всіх водних об'єктів; виконання заходів з покращення і регулювання водного режиму, відведення застійних поверхневих вод, проведення заходів по зниженню рівня ґрунтових вод. Також передбачаються заходи щодо інженерної підготовки та захисту території від несприятливих природних процесів, як на ділянках існуючої забудови, так і на ділянках перспективного містобудівного освоєння.

Щодо врахування в проекті ДДП проектів будівництва, направлених на реалізацію заходів з розвитку інженерно-комунальної інфраструктури, відповідно додатку до Плану соціально-економічного та культурного розвитку Станіславської територіальної громади необхідно відзначити, що в проекті враховані усі заходи, що мають відношення до просторового розвитку села, стадії проектування генеральний план села, а саме: Будівництво очисних споруд каналізації у село Софіївка; Будівництво полігону твердих побутових відходів в село Софіївка; будівництво розподільчих водопровідних мереж на Косу пересип та Косу Федотову.

Одним із основних завдань Програми збереження та використання об'єктів культурної спадщини Херсонської області на 2019-2023 роки є подальше вдосконалення існуючої системи у сфері збереження історико-культурної спадщини області.

Окремі рішення проекту ДДП сприяють збереженню біорізноманіття. В проекті генерального плану надані пропозиції щодо визначення меж прибережних захисних смуг,

розвитку об'єктів рекреаційного призначення, території яких передбачають ландшафтне озеленення, що сприятиме збагаченню видового складу зелених насаджень, рослинного покриву та збагаченню біорізноманіття. Рішення проекту ДДП відповідають завданню Районної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки на 2016-2020 роки, щодо озеленення території села.

В сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку рішення проекту містобудівної документації в достатній мірі враховують цілі, визначені на регіональному та місцевому рівнях. Генеральний план визначає рекомендації щодо черговості проведення заходів із реконструкції існуючих об'єктів з метою підвищення енергоефективності та із проектування перспективних об'єктів з урахуванням дотримання вимог будівельних норм в сфері запобігання шкідливого впливу природного іонізуючого випромінювання. Для забезпечення реалізації цілей в сфері соціально-економічного розвитку села передбачається резервування ділянок промислово-комунального, рекреаційного використання, що передбачає розміщення підприємств і об'єктів та створення додаткових робочих місць, зокрема: розміщення туристично-рекреаційних об'єктів, визначення та розміщення необхідної кількості установ та організацій громадського обслуговування, в тому числі фізкультурно-оздоровчих та спортивних закладів, закладів освіти, культури та дозвілля, підприємств торгівлі, громадського харчування тощо.

Таким чином, аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проектних рішень з просторового розвитку території села, свідчить про те, що цілі та заходи, визначені проектом генерального плану, здебільшого відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям. Але певні завдання, такі як поводження з твердими побутовими відходами, будівництво водопостачання та водовідведення частини населеного пункту, можуть бути вирішені лише за підтримки на регіональному рівні.

5.2. Оцінка відповідності генерального плану зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями в сфері охорони навколишнього природного середовища для вирішення актуальних питань сьогодення, а також з метою інтеграції держави до світового співтовариства для розв'язання глобальних екологічних проблем.

Основними напрямками співробітництва з міжнародними організаціями членом яких є країна, це: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Основними аспектами містобудівної документації, що потребують оцінки є рішення щодо функціонального використання території з урахуванням принципів охорони біологічного та ландшафтного різноманіття, що визначені низкою міжнародних зобов'язань. Міжнародні обов'язки Україна взяла на себе, підписавши більш ніж 50 міжнародних багатосторонніх угод, які стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких:

Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів доквілля у 1992р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;

Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 р.);

Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);

Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);

Угоди про збереження кажанів в Європі (1991р.);

Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);

Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996р.);

Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);

Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Кінцева мета Смарагдової мережі

– забезпечення довготривалого збереження видів та оселищ Бернської конвенції, що вимагають спеціальних заходів захисту (і перелічені у Резолюціях 4 та 6 Бернської конвенції). Смарагдова мережа проектується в державах, які є сторонами Бернської конвенції, в тому числі і України (Закон України «Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі». Прийнято 29.10.1996. Верховна Рада України.). Основна відмінність підходів, які застосовуються при створенні Смарагдової мережі та територій природно-заповідного фонду полягає у тому, що до неї включаються лише території, які важливі для збереження видів і оселищ із Резолюцій №4 та №6 Бернської конвенції в розрізі біогеографічних регіонів, а рішення про включення територій до Смарагдової мережі, приймається лише на основі наукової інформації щодо присутності на таких територіях певної частки національної популяції видів чи площ оселищ із вищезазначених Резолюцій. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка в основному складалася з існуючих територій природно-заповідного фонду. Під час засідання Постійного комітету Конвенції в грудні 2019 року були додані до складу мережі нові 106 українські території загальною площею 1475875 га.

За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом документу державного планування, території об'єктів Смарагдової мережі України відсутні.

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу. На території України виділено 39 водно-болотних угіддя міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а ряд водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водно-болотні угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом документу державного планування, вищезазначені угіддя відсутні.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань по іншим напрямкам співробітництва, таким як зміна клімату, охорона озонового шару, поводження з відходами та іншим, слід

зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту документу державного планування, що є містобудівною документацією місцевого рівня. Дотримання перелічених вище зобов'язань може бути реалізоване в сфері науково-технічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проектуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте слід зазначити, що більшість заходів, визначених містобудівною документацією в частині розвитку систем інженерної інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних дружніх до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, А ТАКОЖ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

У цьому розділі наведений короткий огляд оцінки ризиків та потенційних впливів на навколишнє середовище. Рішення з просторового планування території, що представлені проектом генерального плану, були оцінені групами, що представляють зони певного функціонального використання, такі, як: території сільбищна зони та об'єктів громадської забудови; територій виробничо-комунальних, транспортно-складських, сільськогосподарських підприємств; території ландшафтних та рекреаційних зон, території інженерно-транспортної інфраструктури.

Виявленні ключові впливи, пов'язані з конкретними запланованими рішеннями містобудівної документації висвітлені у підрозділі 6.1.

Результати оцінки представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних наслідків в таблиці 6.1 та супроводжується пояснювальними коментарями в таблиці 6.2 (Додаток 1).

6.1. Оцінка наслідків для довкілля за головними пропозиціями містобудівного розвитку села

В розділі наведені результати оцінки проекту документу державного планування (проекту «Генеральний план села Софіївка Херсонського району Херсонської області»), а саме рішень містобудівного розвитку населеного пункту, прийнятих у відповідних розділах проектної документації. В більшій мірі оцінка зосереджується на потенційних екологічних наслідках, пов'язаних із запропонованими змінами функціонального використання територій та основних проектних рішеннях, передбачених іншими розділами містобудівної документації.

Результати оцінки представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних наслідків (таблиця 6.1) та супроводжується пояснювальними коментарями (таблиця 6.2, додаток 1).

Таблиця 6.1

Можливі впливи від запропонованих рішеннями генерального плану змін функціонального використання ділянок.

Шкала оцінки:

+2 суттєво позитивний вплив,

+1 помірний позитивний вплив, 0 очікуваний вплив відсутній,

-1 помірний негативний вплив,

-2 суттєво негативний вплив.

? – висока ступінь невизначеності

№ за/п рішення проекту ДДП	Функціональне використання /цільове призначення ділянки; місце розташування	Назва та функціональне використання ділянки згідно рішень генплану	Потенційний вплив на головні складові довкілля			
			Повітря	Водний басейн	Ґрунти	Біорізноманіття
1	2	3	4	5	6	7
Розвиток сельбищної зони та об'єктів громадської забудови						
1.	Ділянки для будівництва рекреаційного житла; центральна частина села	резервування територій під мало- та середньо поверхову та громадську забудову	-1	0	-1,+1	0
Формування ландшафтних та рекреаційних зон						
2.	Територія рекреаційного призначення; центральна частина населеного пункту	створення паркової зони	0	0	-1,+1	0
3.	Територія рекреаційного призначення; східна частина села, берегова смуга	створення набережної для пішохідних прогулянок;	0	0	-1,+1	+1
4.	Територія рекреаційного призначення; південна частина села.	Резервування територія для інвестиційної програми	0	0	+1	-1
Розвиток територій виробничо-комунальних, транспортно-складських, сільськогосподарських підприємств						
5.	Виробнича територія; східна частина села.	резервування територій під промисловий пункт по переробці сільськогосподарської сировини;	-1	0	-1,+1	-1
Розвиток вулично-дорожньої мережі та модернізація інженерної інфраструктури						
6.	вздовж пляжної зони	реконструкція та розвиток вулично-дорожньої мережі	-1	0	-1,+1	0
7.	Проектні квартали для будівництва рекреаційного житла; центральна та західна частина села	будівництво та розвиток вулично-дорожньої мережі	0	0	-1,+1	0,-1
8.	Вся територія села	будівництво системи дощової каналізації з локальними очисними спорудами у місцях випуску.	0	+2	-1,+1	+1

9.	Вся територія села	будівництво системи водовідведення.	0	+2	-1,+1	+1
10.	Північна та південна частина населеного пункту	будівництво системи водопостачання.	0	+2	-1,+1	+1

6.2. Оцінка ключових наслідків для довкілля та здоров'я населення, можливості виникнення кумулятивних та інших ефектів, аналіз потенційних позитивних і негативних наслідків

У даному підрозділі наведений короткий огляд оцінки ризиків кумулятивних ефектів. Для кожного проектного рішення генерального плану, що має потенційні негативні наслідки (впливи), які визначені в процесі аналізу впливів на окремі компоненти навколишнього середовища; наданий короткий опис потенціальних кумулятивних впливів та пропозиції щодо їх пом'якшення. Певні пропозиції мають рекомендаційний характер та не можуть бути прямо відображені у проектних рішеннях ДДП оскільки стосуються організаційних і технологічних особливостей проектування та функціонування підприємств, будівель та споруд і мають розглядатися на наступному циклі планування.

Під кумулятивними впливами розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому, видів людської діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови, і які б не виявилися в разі відсутності інших видів діяльності, крім самої планованої діяльності. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які, працюючи разом протягом тривалого періоду часу поступово накопичуються, підсумовуючись згодом в одному і тому ж районі, можуть викликати значні наслідки.

Таблиця 6.2.

Оцінка екологічних ризиків кумулятивних ефектів та можливостей з їх пом'якшення.

<i>Рішення проекту з потенційними негативними впливами (-1, ?)</i>	<i>Потенційний кумулятивний вплив (короткий опис)</i>	<i>Запропоновані заходи з пом'якшення</i>
Компонент довкілля	Атмосферне повітря	
п/н рішення проекту за табл. 6.1: 5,6,7 (-1)	- утворення додаткових стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на перспективних ділянках виробничо-комунальних зон села;	- резервування ділянок для організації санітарно-захисних зон від існуючих та перспективних ділянок виробничо-комунальних підприємств; - розроблення проектів організації комплексної СЗЗ для перспективних груп ділянок виробничо-комунальних підприємств, організація та озеленення санітарно-захисних зон;

		- впровадження сучасних інженерних технологій регулювання викидів забруднюючих речовин при проектуванні перспективних підприємств;
п/н рішення проекту за табл. 6.1: 1 (-1)	- збільшення викидів в атмосферне повітря від індивідуальних та громадських транспортних засобів на перспективних ділянках магістральної вуличної мережі;	- регулювання транспортних потоків в тому числі транзитних; - підвищення якості дорожнього покриття, створення та реконструкція захисних зелених насаджень в межах червоних ліній магістральної вуличної мережі;
Компонент довілля	Ґрунти	
п/н рішення проекту за табл. 6.1: 1-12(-1)	- порушення ґрунтів під час будівництва капітальних будівель і споруд та інженерно-транспортних комунікацій;	- контроль за зберіганням родючого шару ґрунтів який зазнає переміщення, під час будівельних робіт та його подальшим використанням в цілях ландшафтного благоустрою території; - дотримання технологічних регламентів виконання будівельно-монтажних та дорожньо-транспортних робіт
п/н рішення проекту за табл. 6.1: 5,6,7(-1)	- ризики забруднення ґрунтів за умови порушення технологічних регламентів поводження з промисловими відходами в разі утворення місць видалення відходів на території виробничих майданчиків;	- дотримання технологічних регламентів на підприємствах села щодо організації місць видалення відходів; впровадження сучасних інженерних технологічних заходів задля уникнення забруднень
<i>Рішення проекту з потенційними негативними впливами (-1, ?)</i>	<i>Потенційний кумулятивний вплив (короткий опис)</i>	<i>Запропоновані заходи з пом'якшення</i>
Компонент довілля	Біорізноманіття	
п/н рішення проекту за табл. 6.1: 4,5,6,9(-1)	- часткове зменшення рослинного покриву ґрунтів; - можливе знищення існуючого місця зростання рідкісних видів флори, що занесені до ЧКУ в районі розміщення перспективних рекреаційно-туристичних об'єктів; - можливий негативний вплив на природні біоценози ;	- проведення компенсаційних заходів з озеленення нових ділянок містобудівного освоєння (у т. ч. вертикальне та контейнерне озеленення тощо); - натурне обстеження та картування місць зростання зазначених видів рослин у детальному масштабі (1: 500, 1:2000) з метою забезпечення їх збереження при розробленні проектів містобудівної документації наступних стадій – детальний план території, генеральний план будівництва об'єкту; - розроблення схеми екологічної мережі села Софіївка.

Синергічні впливи – це впливи, які виникають при взаємодії двох або більше факторів, дія яких суттєво переважає ефект кожного окремого компонента у вигляді простої їх суми.

Визначення синергічних ефектів можливо реалізувати на наступних етапах планування. Даний аналіз потребує більших якісних та кількісних даних щодо інженерно-технологічних методах, що застосовуватимуться на кожному окремому підприємстві та об'єктах комунального господарства, для уловлення та знешкодження викидів забруднюючих компонентів у довкілля і має здійснюватись на подальших стадіях проектування (детальний план території, проект на будівництво об'єктів, будівель і споруд).

Тимчасові впливи пов'язані з періодом реконструкції та будівництва капітальних будівель та споруд, мереж та головних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, що передбачені проектними рішеннями містобудівної документації.

До короткострокових впливів (1 рік) можна віднести впливи на рослинно-грунтовий шар, атмосферне повітря, що зазнаватимуть негативного впливу від роботи будівельних машин і устаткування під час будівництва інженерних комунікацій, ремонту та будівництва вулично-дорожньої мережі.

До середньострокових впливів (3-5 років) можна віднести впливи на рослинно-грунтовий шар, атмосферне повітря, що зазнаватимуть негативного впливу від роботи будівельних машин і устаткування під час будівництва промислових, транспортних об'єктів, будівництва капітальних будівель та споруд.

Постійні впливи пов'язані з функціонуванням виробничих, транспортно-складських, підприємств та комунальних об'єктів, об'єктів громадського та рекреаційного призначення, використанням мережею проектних вулиць, що передбачені проектними рішеннями містобудівної документації.

За терміном впливу їх можна віднести до довгострокових впливів (10-15 років і більше), які залежатимуть від встановлених термінів експлуатації будівель і споруд, що визначаються при проектуванні та узгоджуються замовником, з урахуванням швидкості змін тих технологічних процесів і виробництв, для організації і обслуговування яких створюється будівельний об'єкт.

На основі оцінки окремих рішень проекту було проведено аналіз потенційних позитивних і негативних наслідків.

Атмосферне повітря.

Основні ризики: очікується ймовірне підвищення інтенсивності руху на магістральних вулицях через підвищення рівня автомобілізації у селищі особливо у сезонний період на розрахунковий етап.

Запропоновані рішення по розміщенню виробничо-комунальних та сільськогосподарських підприємств передбачають збільшення стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. В разі невиконання інженерно-технологічних заходів (розробляються під час робочого проектування об'єктів та споруд), що дозволять запобігти потраплянню забруднюючих речовин у атмосферне повітря, ґрунт та водні ресурси, та забезпечать дотримання СЗЗ до меж сельбищної зони, можливі ризики погіршення санітарно-гігієнічних умов на суміжних ділянках житлової та прирівняної до неї забудови.

Очікувані позитивні ефекти:

По мірі реалізації рішень з реконструкції існуючої та будівництва проектною вуличною мережею, в тому числі магістральних вулиць, очікується більш рівномірний розподіл інтенсивності транспортних потоків по всій території села. Розвиток лінії руху громадського

транспорту дозволить забезпечити нормативну пішохідну доступність населення до громадського транспорту. Реконструкція вулиць та влаштування вуличного озеленення знизить потенційний шкідливий вплив на стан повітря та зменшить акустичне навантаження в межах сельбищної зони.

Поступове впровадження сучасного конструктивно-технологічного обладнання для децентралізованих систем опалення з використанням теплових установок сучасного типу (теплогідромеханічні генератори, теплові насоси та інші), комплексне застосування ТНУ з геліосистемами, в індивідуальних теплоустановках, системах теплопостачання житлового фонду та громадського будівництва, підприємств та установ дозволить забезпечити регулювання та зменшення викидів від автономних джерел теплопостачання в атмосферне повітря в холодний період року.

Резервування окремих ділянок виробничо-комунальних підприємств для реконструкції під громадську забудову дозволить забезпечити санітарно-гігієнічну сумісність з прилеглими ділянками житлової та прирівняної до неї забудови, що покращить умови життєдіяльності населення.

Водні ресурси.

Очікувані позитивні ефекти:

Запроектоване будівництво мереж господарсько-побутової та зливової каналізації з локальними очисними спорудами, дозволить зменшити навантаження на гідрогеологічне середовище та водні об'єкти від шкідливих впливів природного поверхневого стоку, що формується на урбанізованих ділянках та сільськогосподарських територіях. Це сприятиме покращенню якості поверхневих вод у водоймах на території села, та на прилеглих територіях, позитивно впливатиме на стан гідрогеологічного та ґрунтового середовища. Виконання запроектованих заходів захисту територій від підтоплення покращить санітарно-гігієнічні умови проживання населення.

Реалізація рішень з розвитку централізованого водопостачання забезпечить населення постачанням питної води контрольованої якості, що також значно зменшить ризики виникнення захворювань через використання питної води з децентралізованих джерел.

Ґрунти та земельні ресурси.

Основні ризики:

В разі освоєння територій призначених для житлової та громадської забудови та рекреаційних зон в результаті будівництва об'єктів та супутньої інфраструктури, виконання заходів з інженерного захисту та підготовки території відбудеться фізичне переміщення верхніх шарів ґрунту, їх ущільнення, частково перевантаження та видалення із заміною. Освоєння частини ділянок потребує зміни їх функціонального використання, з вилученням із складу земель сільськогосподарського призначення у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

Очікувані позитивні наслідки:

Виконання заходів з інженерної підготовки та захисту території дозволить покращити санітарні умови території, полегшити умови експлуатації будівель та споруд, також дозволить залучити додаткові ділянки для житлово-громадського використання та створення рекреаційних зон.

Після реалізації заходів із санітарної очистки (будівництво нового полігону ТПВ; рекультивация з санацією існуючої ділянки видалення ТПВ з облаштуванням системи відведення біогазу; охоплення усієї території села централізованою планово-регулярною системою санітарного очищення; впровадження системи роздільного збору ТПВ, сортування,

утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства та інших заходів з метою зменшення обсягів вивезення та захоронення відходів) очікується позитивний вплив на ґрунтове і гідрогеологічне середовище та повітряний басейн. Закриття існуючого полігону ТПВ, остаточне вилучення біогазу та проведення санації території дозволить зняти СЗЗ, що покращить санітарно-гігієнічні умови.

Біорізноманіття.

Основні ризики:

Рішення містобудівної документації передбачають певні об'єми будівельних робіт, що зазвичай супроводжуються зменшенням площ природного рослинного покриву. Проте частина ділянок перспективного освоєння знаходяться на територіях сільськогосподарського використання, що не мають природних комплексів та зазнають антропогенного впливу через розорювання.

Існуючі території природно-заповідного фонду розташовані поза межами території, що проектується. При реалізації рішень генерального плану впливи на даній території не очікуються.

Метою створення екомережі є в тому числі поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин. Одним із головних принципів збереження біорізноманіття є невиснажливе використання цінних ландшафтів та інших природних комплексів.

Відповідно рішень генерального плану на частині незабудованих природних територій пропонується створення рекреаційних зон природних ландшафтів та ландшафтно- рекреаційних зон, що передбачає збереження достатньо високого проценту природного рослинного покриву. При цьому ландшафтне упорядкування території сприятиме збагаченню видового різноманіття рослинного і тваринного світу. З метою збереження існуючих цінних видів рослин, що занесені до ЧКУ, необхідно здійснювати попереднє натурне обстеження та картування місць зростання зазначених видів рослин з більшою деталізацією території (М 1:500, 1:2000) з метою забезпечення їх збереження під час розроблення проектів містобудівної документації наступних стадій – детальний план території, генеральний план будівництва об'єкту. В разі виявлення значних площ місця зростання цінних видів рослин необхідно прийняти рішення про внесення змін до чинної містобудівної документації (генеральний план та план зонування) в частині зміни запропонованого функціонального використання окремих територій/ділянок та розглянути можливість створення об'єкту ПЗФ.

Очікувані позитивні ефекти:

Проектними рішеннями передбачається формування нових площ зелених насаджень усіх категорій на території села відповідно до вимог держаних будівельних норм, ландшафтних особливостей території, радіусів обслуговування, просторової доцільності. Зокрема, після реалізації рішень ДДП очікується збільшення загальної кількості зелених насаджень загального користування.

Пропозиції щодо визначення меж прибережних захисних смуг водойм з подальшим розробленням технічної документації із землеустрою щодо їх встановлення та дотриманням режиму господарського використання сприятиме збереженню та розвитку біоценозів прибережної зони водойм.

Реалізація проектних рішень щодо створення ландшафтних та туристично- рекреаційних зон сприяє формуванню екологічного каркасу села.

Здоров'я населення.

Очікувані позитивні наслідки:

Проектом передбачається розвиток та реконструкція інженерних мереж та споруд водопровідно-каналізаційного господарства, що дозволить забезпечити 100% населення питною водою контрольованої якості, знизити шкідливий вплив від стічних вод що підвищить якість санітарно-гігієнічного стану території та умов життєдіяльності в межах села. Виконання заходів з облаштування прибережної зони та створення пляжу, будівництво зливової каналізації на всій території села з очисними спорудами у місцях випуску дозволить покращити санітарно-гігієнічний стан водойм у місцях водокористування.

Для організації санітарно-захисних зон від перспективних та деяких існуючих підприємств та об'єктів виробничо-комунальної зони проектом визначені ділянки вільні від забудови для створення зелених насаджень спеціального призначення, що є одним із головних заходів, спрямованих на пом'якшення дії шкідливих впливів на сельбищну зону села та створення сприятливих умов життєдіяльності.

Забезпечення села об'єктами обслуговування, в тому числі закладами охорони здоров'я, відпочинку та туризму, фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд сприятиме покращенню якості медичного обслуговування населення.

Створення зелених насаджень загального користування, організація зон відпочинку з пляжною зоною, спортивними майданчиками, пішохідними та велодоріжками, покращить умови для ведення здорового способу життя, дозволить підвищити якість відпочинку та дозвілля населення, що матиме позитивний вплив на здоров'я населення.

На основі оцінки окремих рішень проекту було проведено узагальнений аналіз потенційних позитивних і негативних наслідків.

Соціально-економічне середовище.

Основні ризики при реалізації ДДП:

При реалізації рішень проекту державного планування – проекту генерального плану стм Софіївка виникають соціально-економічні ризики, які викликані низкою причин та ймовірних сценаріїв перебігу подій.

Наприклад, зволікання з реконструкцією вулично-магістральної мережі. При такому сценарії кількість ДТП, ймовірно, буде зростати, що є наслідком збільшення потоку транспортних засобів та збільшення рівня автомобілізації населення, що в майбутньому може призвести до збільшення частоти проявів соціальних конфліктів, та зростання рівня незадоволеності мешканців характером селищного середовища. Сповільнення розвитку мережі об'єктів громадського обслуговування призведе до зниження якості та доступності послуг, сприятиме збільшенню частоти проявів соціальних конфліктів та зростанню рівня незадоволеності мешканців характером селищного середовища. Достатньо високими залишаються ризики своєчасного та послідовного виконання рішень, передбачених в проекті державного планування/проекті генерального плану село Софіївка, особливо у випадку проектів інженерної інфраструктури, пов'язаних з великими інвестиціями. Через недостатню спроможність населення сплачувати за надані комунальні послуги, існує висока ймовірність того, що домогосподарства відмовляться підключатися до нових мереж водопостачання та водовідведення, таким чином відмовляючись отримувати допомогу від централізованого управління послугами. Така ситуація може сприяти формуванню неконтрольованих скидів стічних вод, використанню води з водних джерел, які не відповідають санітарним вимогам, і в підсумку може призвести до посилення забруднення

навколишнього середовища села і, отже, до погіршення здоров'я населення та вразливих груп (наприклад, дітей, людей похилого віку, соціально незахищених).

Очікувані позитивні наслідки при реалізації ДДП:

Вдосконалення системи водопостачання дозволить розширити доступ населення до джерел якісної води, що в майбутньому призведе до покращення здоров'я останнього.

Будівництво системи водовідведення дозволить розширити доступ підприємств різної галузевої спрямованості до системи каналізації, що в майбутньому призведе до покращення здоров'я населення села.

Розвиток транспортної інфраструктури, мережі об'єктів громадського обслуговування і, як наслідок, підвищення якості та доступності послуг, сприятиме зниженню частоти проявів соціальних конфліктів та зростанню рівня задоволення мешканців характером селищного середовища.

Створення об'єктів рекреаційно-туристичного спрямування в подальшому призведе до покращення здоров'я населення, сприятиме активізації села на ринку туристичного продукту.

Об'єкти культурної спадщини.

Очікувані позитивні наслідки при реалізації ДДП:

Об'єкти культурної спадщини, що пропонуються до взяття на державний облік за видом «архітектура», пам'ятки історії та монументального мистецтва, що перебувають на державному обліку; значні об'єкти історичної забудови є найбільш виразними об'єктами культурної спадщини, які визначають своєрідність історичного селищного середовища село Софіївка.

Наявність облікової документації на об'єкти культурної спадщини сприятиме відновленню пам'яток та об'єктів культурної спадщини, що призведе до організації туристичних об'єктів та використання наявного містобудівного ресурсу для позиціонування населеного пункту на ринку туристичного продукту відповідно до рішень містобудівної документації.

Висновки:

При аналізі проектних рішень генерального плану щодо розміщення об'єктів житлової та громадської забудови, виробничо-комунальних територій, розвитку інженерно-транспортної інфраструктури та формування рекреаційних зон розглядався вплив від реалізації цих рішень на ключові складові довкілля: атмосферне повітря, водний басейн, ґрунти, біорізноманіття та вплив на соціально-економічні фактори розвитку населеного пункту.

Проведений аналіз виявив потенціал для майбутнього позитивного впливу проекту містобудівної документації на навколишнє середовище та здоров'я населення, забезпечення комфортних умов проживання при реалізації більшості рішень проекту документу державного планування.

Для частини рішень містобудівної документації, що носять характер потенційних ризиків для довкілля при їх реалізації, був визначений комплекс планувальних та інженерно-будівельних заходів з усунення, зменшення, запобігання або контролю можливих негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок реалізації рішень містобудівної документації. Більшість запропонованих заходів носять інженерно-конструктивний характер, реалізація яких має відбуватися в процесі наступних стадій проектування – переважно проекти робочої документації на будівництво будівель, споруд а також мереж інженерно-транспортної інфраструктури. Інша частина заходів відноситься до сфери діяльності адміністративно-контролюючих органів. Основні пропозиції щодо запобігання, мінімізації та пом'якшення потенційних негативних наслідків подано в розділі 7 цього звіту.

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що впливають з реалізації містобудівної документації. Термін "пом'якшення" відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій, що виникли в результаті виконання СЕО.

Реалізація проекту генерального плану потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення системами інженерної інфраструктури села, розвитку транспортної інфраструктури, заходи із інженерної підготовки та захисту території, розвитку промислово-виробничої сфери, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища населеного пункту. До заходів, що мають безпосередній вплив на санітарно-гігієнічні умови проживання населення та забезпечують пом'якшення негативних наслідків реалізації проекту відносяться:

7.1. Забезпечення санітарно-гігієнічних умов

Для забезпечення санітарно-гігієнічних умов на території існуючої та проектної житлової та прирівняної до неї забудови пропонується:

- скорочення СЗЗ промислово-комунальних підприємств, нормативні параметри СЗЗ яких не витримуються, методом їх зменшення до необхідних мінімальних розмірів, у деяких випадках, при ефективному впровадженні інженерних заходів, до зовнішніх меж виробничих територій. Рекомендується органам виконавчої влади визначити перелік підприємств, в межах СЗЗ яких знаходиться житлова забудова та прирівняні до неї об'єкти, що потребують розроблення проектів скорочення їх СЗЗ. Проекти організації СЗЗ зі скороченням їх нормативних параметрів мають бути погоджені і затверджені Головою Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів на підставі результатів проведення державної санітарно- епідеміологічної експертизи відповідних матеріалів (ДСП № 173, п. 5.9). З метою скорочення нормативних параметрів СЗЗ, в межах яких знаходиться житлова та прирівняна до неї забудова, рекомендуються наступні інженерно-планувальні заходи:

- 1) провадження новітніх технологій виробничого і санітарно-технічного
- 2) устаткування, що забезпечує максимальне уловлювання, утилізацію чи знешкодження викидів забруднюючих речовин в атмосферу;
- 3) централізація викидів забруднюючих речовин шляхом максимального скорочення кількості труб, вентиляційних шахт, дефлекторів, аераційних ліхтарів тощо;
- 4) здійснення регулювання виробничих потужностей підприємства;

5) планувальна реорганізація території підприємства з метою раціонального взаємного розташування основних виробничих і допоміжних будівель і споруд на промайданчику з метою запобігання забруднення атмосферного повітря на суміжні сельбищні та рекреаційні зони;

- розробка проектів організації СЗЗ при розміщенні нових та реконструкції існуючих виробничо-комунальних, сільськогосподарських підприємств;

- дотримання параметрів обмежень, визначених санітарними нормами та екологічним законодавством, при будівництві об'єктів та мереж інженерної інфраструктури - СЗЗ, охоронні зони інженерних споруд та комунікацій – ГРП, ТП, очисні споруди зливової каналізації тощо;

- з метою пом'якшення можливих негативних наслідків від діяльності перспективних підприємств, необхідно використовувати для розміщення підприємств не вище IV класу шкідливості згідно класифікації ДСП №173;

- врахування запропонованих ділянок щодо встановлення прибережних захисних смуг водойм при виконання заходів з інженерної підготовки території;

- на виконання вимог ДСанПіН 2.2.2.028-99 з метою зменшення СЗЗ кладовища, місцевим органам самоврядування необхідно прийняти рішення щодо закриття існуючих кладовищ, що розташовані на ділянках суміжних із житловою та прирівняною до неї забудовою, після заповнення проектної площі із заборною повторного використання (підзахоронення на місці існуючих поховань). Ця пропозиція проекту стосується всіх кладовищ, що розташовані в межах села. В перспективі санітарно-захисна зона цих кладовищ, по закінченню кладовищного періоду, може бути зменшена до 100м; відповідно до вимог п. 3.12, примітка1, ДСанПіН 2.2.2.028-99«Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України», в умовах селищної забудови, яка склалася, рішення щодо реконструкції і капітального ремонту житлових та громадських будинків, розміщення нових об'єктів у зонах, що примикають до закритих кладовищ, приймаються за погодженням з місцевими органами державного санітарного нагляду залежно від природних умов (рельєф місцевості, гідрологія тощо) і ступеня інженерного обладнання території;

- містобудівне освоєння перспективних ділянок житлової та громадської забудови на стадії розробки детального плану території слід проводити з урахуванням існуючих та перспективних нормативних параметрів СЗЗ та санітарних розривів від суміжних існуючих та перспективних промислово-комунальних ділянок, та при необхідності виконувати інженерно-планувальні заходи для скорочення СЗЗ; розміщення будівель і споруд слід планувати з урахуванням охоронних зон інженерних мереж та інших планувальних обмежень;

7.2. Охорона атмосферного повітря

Для охорони атмосферного повітря:

- виконання всіма підприємствами, установами та організаціями умов діяльності та заходів зі скорочення викидів, викладених в дозволах на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;

- запровадження підприємствами, установами та організаціями, що мають стаціонарні джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря і зменшення впливу фізичних факторів впливу на довкілля;

- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;

- здійснювати моніторинг впливу підприємств на оточуючу сельбищну зону, забезпечувати виконання інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи пилогазоочисного обладнання;

- здійснювати контроль за проектуванням, будівництвом і експлуатацією споруд, устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів; оснащення їх засобами виміральної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;

- розробка проектів організації та, за потреби, скорочення санітарно-захисних зон промислово-комунальних, сільськогосподарських підприємств та здійснення заходів щодо їх благоустрою та озеленення;

- органам контролюючої та дозвільної системи в сфері охорони навколишнього природного середовища та забезпечення санітарно-гігієнічного благополуччя населення здійснювати регулювання розміщення нових виробничих цехів або підприємств, регулювання нарощування виробничих потужностей існуючих підприємств, контроль зміни їх виробничої діяльності;

- створення нових магістральних вулиць з метою раціональної організації руху транспорту; подальший розвиток вулично-дорожньої мережі – будівництво нових вулиць з сучасними технічними параметрами та реконструкція існуючих, виконання інших заходів (розділ «Транспортна інфраструктура»);

- обмеження в'їзду автотранспорту у рекреаційні та природоохоронні зони;

- реєстрація приватних авторемонтних майстерень, що виконують лакофарбувальні роботи відповідно до чинних вимог та отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, з їх подальшим контролем за виконанням природоохоронних заходів;

- забезпечення постійної роботи діагностичного пункту для контролю викидів транспортних засобів;

- проведення ремонтно-будівельних робіт вулиць і доріг, поліпшення якості дорожнього покриття;

- недопущення спалення сухої рослинності та опалого листя на території населеного пункту;

- створення нових та проведення реконструкції існуючих вуличних насаджень вздовж вулиць для захисту від шуму та загазованості на ділянках житлової та прирівняної до неї забудови;

- розвиток системи теплогазопостачання (проведення реконструкції існуючих джерел тепло-, газозабезпечення, із застосуванням прогресивних технологій і сучасних теплогенераторів децентралізованих систем опалення);

- популяризація велосипедного транспорту та будівництво велосипедних доріжок;

7.3. Охорона та раціональне використання водних ресурсів

Для охорони та раціонального використання водних ресурсів:

- розробка проекту землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водойм села, з винесенням їх меж в натуру;

- забезпечення обмеження господарської діяльності та встановлення дієвого контролю за дотриманням норм природокористування в межах прибережних захисних смуг (ПЗС) відповідно до вимог чинного законодавства;

- проведення комплексу заходів щодо благоустрою та захисту водойм з організацією та благоустроєм рекреаційних зон;

- проведення паспортизації водних об'єктів;

- з метою захисту підземних вод необхідно виконати інвентаризацію та тампонаж недіючих свердловин;

- розробити конструктивно-технологічні заходи із підготовки води централізованих джерел водопостачання для забезпечення якості питної води, відповідно вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання

людиною», в т.ч. по показнику сумарна α -активність, по санітарно-хімічних показниках (загальна жорсткість, сульфати, присмак) та забезпечити контроль за їх виконанням;

- забезпечити контроль з дотримання господарського режиму в межах трьох поясів ЗСО джерел централізованого водопостачання згідно вимог Постанови КМУ №2024 від 18 грудня 1998р. «Про правовий режим зон санітарної охорони джерел водопостачання»;

- розробити проекти із землеустрою щодо встановлення меж зон санітарної охорони джерел та об'єктів водопостачання (згідно вимог пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» та стаття 34 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»);

- розробити плани ліквідації наслідків можливих аварій для об'єктів і споруд, які є аварійно небезпечними (накопичувачі стічних вод, каналізаційні колектори та очисні споруди тощо) та погодити їх з спеціально уповноваженими центральними органами виконавчої влади у галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів (пункт 14 постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 р. № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами»);

- на подальших стадіях проектування об'єктів, пов'язаних з використанням водних ресурсів, поточне та перспективне планування використання водних ресурсів та здійснення водоохоронних заходів здійснювати з урахуванням даних затверджених в установленому порядку водогосподарських балансів (наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 26.01.2017 № 26 «Про затвердження Порядку розроблення водогосподарських балансів»);

- впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу: будівництво, реконструкція та розширення мереж централізованого водопостачання та водовідведення з підключенням всіх об'єктів до централізованої системи водопостачання та водовідведення та інші заходи (викладених в розділах

«Водопостачання», «Каналізація».);

- впровадження комплексу заходів з метою раціонального використання водних ресурсів: обладнання житлових квартир водо-лічильниками; заборона використання питних вод в технічних цілях, ліквідація непродуктивних витрат води; запровадження водозберігаючих технологій; будівництво систем зворотного і повторного водопостачання, зокрема будівництво станцій миття транспортних засобів з оборотним водопостачанням на автотранспортних підприємствах;

- розвиток системи відведення поверхневого стоку з усієї території села; будівництво очисних споруд зливової каналізації в проектних місцях випуску стічних вод; (розділ «Дошова каналізація»);

- виконання заходів з інженерної підготовки при освоєнні територій, що зазнають впливу несприятливих природних процесів: регулювання поверхневого стоку, тощо (див. розділ Інженерна підготовка території).

7.4. Охорона ґрунтів

Для охорони ґрунтів:

- проведення геохімічного обстеження території населеного пункту, першочергово на ділянках перспективного освоєння ділянок житлової та прирівняної до неї забудови, з подальшим виконанням у разі необхідності заходів з санації забруднених ділянок;

- ліквідація несанкціонованих звалищ сміття з проведенням санації забруднених ділянок;

- дотримання вимог щодо санітарного очищення території; 100% охоплення перспективних ділянок містобудівного освоєння планово-подвірною санітарною очисткою, розвиток системи роздільного збору твердих побутових відходів та виконання інших заходів щодо поводження з ТПВ (див. розділ «Санітарні очистка території»);

- створення пунктів прийому небезпечних відходів від населення (відпрацьованих акумуляторних батарей, масел та шин від експлуатації приватного автотранспорту, відпрацьованих ртуть-вмісних ламп, комп'ютерної, малої та великогабаритної побутової техніки та інших вторинних ресурсів) з подальшою передачею на спеціалізовані підприємства з їх переробки та знешкодження;

- сприяння створенню та функціонуванню підприємств, зайнятих збором та утилізацією відходів;

- бережливе ставлення до родючого шару ґрунтів, які зазнають його механічного зняття, залуження та закріплення його на ділянках поверхневого змиву тощо;

- контроль за ґрунтами, що ввозяться для використання при озелененні та благоустрої селищних територій;

- виконання заходів з інженерної підготовки при освоєнні територій, що зазнають впливу несприятливих природних процесів: регулювання поверхневого стоку, протиерозійні заходи, ліквідація підтоплення тощо (див. розділ «Інженерна підготовка та захист території»);

7.5. Зменшення впливу фізичних факторів на навколишнє середовище

Для зменшення впливу фізичних факторів на навколишнє середовище (шум, електромагнітне та іонізуюче випромінювання):

Основним джерелом шумового забруднення є автомобільний транспорт. При прийнятті проектних рішень враховуються зазначені зони акустичного впливу.

Для захисту від акустичного забруднення прилеглих до магістральних вулиць територій та забезпечення нормативних рівнів звуку на території житлової забудови пропонується:

- створення придорожніх захисних зелених насаджень та дотримання правил землекористування в межах червоних ліній;

- реалізація заходів з реконструкції та будівництва вулиць села для організації магістральної вуличної мережі, яка намічена комплексом заходів проекту внесення змін до генерального плану села, з будівництвом транспортних розв'язок;

З метою обмеження впливу повітряних ліній електропередач (далі ПЛ) на суміжні ділянки та об'єкти необхідно дотримуватись вимог Постанови Кабінету Міністрів України від

04.03.1997р. № 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж», в частині встановлення охоронних зон в обидві сторони від осі ЛЕП в залежності від їх напруги (вимоги п.5) та дотримання режиму господарського використання в їх межах (вимоги п. 8, 9). На території село Софіївка проходять повітряні лінії електропередачі, що потребують встановлення охоронних зон в кожную сторону від осі ПЛ в залежності від її напруги. Зазначені обмеження враховуються в проектних рішеннях документу державного планування.

З метою запобігання негативного впливу природних радіонуклідів на населення необхідно провести контрольні вимірювання показників ЕРОА 222Rn першочергово у приміщеннях закладів охорони здоров'я, приміщеннях дитячих дошкільних та шкільних навчальних закладів. Також доцільно виконання комплексного обстеження території щодо проявів виходу радону в житлових та інших громадських будівлях і спорудах та в разі необхідності прийняття заходів з мінімізації їх впливу.

При реконструкції будівель та споруд з метою підвищення енергоефективності, вкрай важливим є першочергове їх обстеження щодо показників еквівалентної рівноважної об'ємної активності (ЕРОА) радону-222 у повітрі приміщення та, за потреби, визначення необхідного комплексу протирадонних заходів і першочергового їх виконання.

До ефективних заходів відносяться встановлення примусової припливної вентиляції приміщення. Для вибору оптимальних контрзаходів та їх ефективної реалізації, необхідно проведення детального аналізу конструктивних особливостей кожного окремого будинку, геологічних особливостей підстиляючого ґрунту, а також джерел і шляхів надходження в будинок радону-222.

При містобудівному освоєнні території, на стадії проектування та будівництва будівель та споруд необхідно дотримуватись вимог визначених державними будівельними нормами “Система норм та правил зниження рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів в будівництві”: ДБН В.1.4-0.01-97, ДБН В.1.4-0.02-97, ДБН В.1.4-1.01-97, ДБН В.1.4-2.01-97.

7.6. Вимоги та заходи щодо охорони території та об'єктів природно-заповідного фонду, «Смарагдової мережі», біорізноманіття та ландшафту

- проведення інвентаризації системи зелених насаджень населеного пункту у відповідності з вимогами „Правил утримання зелених насаджень”;

- формування та догляд за зеленими насадженнями спеціального призначення (санітарно-захисні зони, протишумове озеленення вулиць та доріг) та насадженнями обмеженого використання;

- формування нових локальних місць рекреаційного використання (центральна рекреаційна зона, сквери) з їх благоустроєм та ландшафтною організацією (дендрологічний склад, малі архітектурні форми); догляд та утримання зелених насаджень в здоровому, упорядкованому стані, створення та формування декоративних та стійких до техногенних навантажень насаджень;

- формування насаджень обмеженого використання: озеленення та ландшафтне впорядкування територій рекреаційно-оздоровчих закладів в межах їхнього земельного відводу, внутрішньо-квартальне озеленення;

- при створенні нових та реконструкції існуючих зелених зон міста здійснювати підбір видів дерев та чагарників з урахуванням їх кліматичної резистентності та асиміляційних

властивостей, передбачати створення в їх межах штучних водних об'єктів;

- проведення наукового дослідження щодо визначення чітких меж осередків існування червонокнижних видів флори з метою запобігання шкідливого впливу перспективних рекреаційно-туристичних об'єктів, що передбачаються створити в центральній частині села, на місце зростання рідкісних видів флори, що занесені до ЧКУ. При цьому необхідно виконати попереднє натурне обстеження та картування місць зростання зазначених видів рослин у детальному масштабі (1: 500, 1:2000) з метою забезпечення їх збереження при розробленні проектів містобудівної документації наступних стадій – детальний план території, генеральний план будівництва об'єкту. В разі виявлення значних площ місця зростання цінних видів рослин та при необхідному науковому обґрунтуванні необхідно прийняти рішення про внесення змін до чинної містобудівної документації щодо функціонального використання виявленої ділянки та розглянути можливість створення нового об'єкту ПЗФ;

- виконання відновлювальних робіт на землях з порушеними корінними природними комплексами, а також здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів заповідника внаслідок антропогенного впливу - відновлення гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися, видів рослин і тварин, які зникають, тощо;

- здійснення протипожежних заходів та вибіркового діагностичного відстрілу диких тварин для ветеринарно-санітарної експертизи, що не порушують режиму заповідника; спорудження у встановленому порядку будівель та інших об'єктів, необхідних для виконання поставлених перед заповідником завдань; збір колекційних та інших матеріалів, виконання робіт, передбачених планами довгострокових стаціонарних наукових досліджень, проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

На 37 зустрічі Постійного комітету Бернської конвенції, яка відбулася 5-8 грудня 2017 року було затверджено оновлений список ТОПЗ, у які увійшла 271 територія **Смарагдової мережі України**.

Створення **Смарагдової мережі** на національному рівні є одним з основних інструментів Договірних Сторін виконання своїх зобов'язань перед міжнародної спільною, визначених Бернською конвенцією. А відповідно профільне міністерство, яке відповідає за виконання цієї угоди – Мінприроди – повинно розробити та затвердити перелік заходів яким чином зберегти ці території, як особливо цінні, та забезпечити дотримання їхнього статусу. Зокрема, для цього розробляється Закон України “Про смарагдову мережу”, з проектом якого можете ознайомитись за посиланням.

Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) ратифікована Україною, а відповідно до ст. 9 Конституції України та ст. 19 Закону України «Про міжнародні договори України», чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Затвердження списку територій України, які увійшли до Смарагдової мережі свідчить проте, що вони і на національному рівні отримали статус територій особливого природоохоронного призначення.

Це підтверджується тим, що українське законодавство містить термін об'єкт смарагдової мережі. Постанова КМУ “Порядок розроблення плану управління річковим басейном”^б дає таке визначення об'єктів Смарагдової мережі – це спеціальні території для збереження біологічного різноманіття, створені (визначені) відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції). Відповідно до цього порядку об'єкти Смарагдової мережі є територіями, які підлягають охороні, та їх

картуванню.

Оскільки Смарагдова мережа – це мережа природоохоронних територій, метою якої є збереження дикої флори і фауни та їхніх природних середовищ існування в Європі, то логічно, що використання цих територій для містобудівних потреб є не можливим, оскільки не відповідає меті їх створення.

7.7. Охорона об'єктів культурної спадщини

Для охорони об'єктів культурної спадщини:

В межах історичного ареалу пріоритетним напрямом містобудівної діяльності є збереження традиційного характеру середовища, охорона і раціональне використання розташованих в його межах об'єктів культурної спадщини, збереження їх містоформуючої ролі. Збереженню підлягають об'єкти культурної спадщини, що пропонуються до взяття на державний облік та значна історична забудова.

На ділянках з деградованою забудовою має бути проведена ревалоризація на підставі проектної документації, погодженої центральним органом у сфері охорони культурної спадщини.

У подальшому має діяти заборона розташування на цій території промислових підприємств, транспортних, складських та інших споруд, що створюють значні вантажні потоки, забруднюють повітряний та водний басейни, вогне- та вибухонебезпечні об'єкти, а також об'єкти, що є дисгармонійними до середовища, яке охороняється.

З метою дотримання вимог законодавства в сфері охорони об'єктів культурної спадщини на подальших етапах реалізації проекту необхідно забезпечити виконання наступних заходів:

- на наступних етапах містобудівного освоєння території (розроблення проектів ДПТ, робочих проектів будівництва будівель та споруд) враховувати межі та режим історичного ареалу, території окремих пам'яток культурної спадщини, зону охоронюваного ландшафту, зону охоронюваного археологічного культурного шару та режими використання цих територій;

- якщо під час проведення земляних робіт під час будівництва/реконструкції будівель та споруд буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, забудовник повинен зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це органи охорони культурної спадщини та органи місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи, згідно з частиною I статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

- у відповідності до частини 1 ст. 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини» будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу урбанізованої території на навколишнє природне середовище, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги проектом рекомендується розширення системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт, фізичні фактори впливу, прояв екзогенних геологічних процесів) з організацією стаціонарних постів та пунктів контролю на території сельбищної зони, на території рекреаційних зон села, на ділянках впливу виробничо-комунальних зон.

7.8. Адміністративні заходи

Пропонується низка заходів адміністративного характеру, які сприятимуть впровадженню документу державного планування (проекту генерального плану). Під час процесу СЕО на етапі збору даних та аналізу поточної ситуації було визначена необхідність проведення таких заходів:

- для забезпечення ефективної роботи органів місцевого самоврядування, органів охорони навколишнього середовища та охорони здоров'я при прийнятті обґрунтованих рішень слід здійснювати розвиток системи моніторингу якості атмосферного повітря в сельбищній зоні села, з організацією стаціонарних постів (пунктів контролю) на ділянках житлової і громадської забудови (заклади охорони здоров'я, дитячі заклади) та місць відпочинку, що розташовані суміжно із ділянками виробничо-комунальних територій, зокрема підприємств, що здійснюють зберігання та обробку зерна; а також на ділянках магістральних вулиць з підвищеною інтенсивністю транспортного руху;

- здійснення контролю за зберіганням родючого шару ґрунтів який зазнає переміщення, під час будівельних робіт та його подальшим використанням для ландшафтного благоустрою;

- здійснення моніторингу за якістю води у водоймах села, зокрема у місцях водокористування населенням (пляжі) за хімічними та бактеріологічними показниками;

- після будівництва та введення в експлуатацію системи дощової каналізації з локальними очисними спорудами доцільним є створення моніторингу стану поверхневих вод у місцях випуску зливових вод після очисних споруд, з метою контролю якості систем очищення;

- здійснення моніторингу виконання заходів з санітарного очищення території села;

- здійснення моніторингу фізичних факторів впливу на навколишнє середовище та здоров'я населення в межах сельбищної зони: зокрема вимірювання рівнів акустичного впливу на території житлової забудови на ділянках магістральних вулиць з високою інтенсивністю транспортного руху;

- збір і систематизація даних за основними кліматичними характеристиками середовища села;

- оцінка рівня кліматичної вразливості середовища села з розробленням відповідних заходів з адаптації;

- контроль кліматичних параметрів та прийняття управлінських рішень з питань адаптації селищного середовища до наслідків зміни клімату (в т.ч. впливу високих температур) із охопленням усієї території села, першочергово в житлових масивах та зонах відпочинку населення (паркові та рекреаційні зони), зокрема: облаштування штучний водойм фонтанних комплексів, фонтанчиків питної води; створення систем крапельного зрошення для зелених зон села; створення додаткових місць укриття (тенти) для людей в зонах відпочинку та по вулицях з найбільш активним рухом людей;

- інформування населення про наслідки змін клімату та місцеві можливості адаптації;

- дотримання порядку, визначеного чинним законодавством України, під час вилучення/переведення земель сільськогосподарського призначення, до інших видів цільового призначення згідно проектних пропозицій містобудівної документації;

- посилення контролю Інспекцією державного архітектурно-будівельного контролю за дотриманням функціонального зонування території, передбаченого містобудівною документацією під час розміщення нових промислових, сільськогосподарських, транспортних підприємств, об'єктів виробничо-комунального призначення, в тому числі споруд комунальної інфраструктури. Під час погодження проектної документації на будівництво об'єктів, будівель

та споруд необхідно здійснювати контроль щодо наявності розділу «Оцінка впливу на навколишнє середовище» в складі робочої документації та виконання процедури Оцінка впливу на довкілля при реалізації планової діяльності, для об'єктів що потребують проведення такої процедури (перелік відповідних об'єктів визначений Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»). Цей захід є надзвичайно важливим для уникнення ризиків можливих негативних кумулятивних та синергічних впливів та погіршення санітарно-гігієнічних характеристик довкілля в зоні впливу таких об'єктів;

- вивчення ресурсів фінансування для інвестування в природоохоронні заходи. Реалізація рішень містобудівної документації та реалізація рекомендованих природоохоронних заходів потребуватиме значних інвестицій. Цього можна досягти шляхом мобілізації місцевого бюджету, участі бізнесу, залучення коштів з державного екологічного фонду, інвестицій державних та міжнародних фінансових установ, коштів благодійних міжнародних фондів з охорони довкілля.

Виконання заходів, передбачених містобудівною документацією, матиме позитивний вплив на всі складові навколишнього середовища, здоров'я населення, покращення умов життєдіяльності на території населеного пункту.

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТОЩО)

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації були вивчені наступні альтернативи та їх можливий вплив на навколишнє середовище.

8.1. «Варіант нульової альтернативи»

У "Варіанті нульової альтернативи" розглядалася ситуація гіпотетичного сценарію, за яким містобудівна документація «Генеральний план села Софіївка Херсонського району Херсонської області» не розробляється і не затверджується. Цей сценарій характеризується продовженням поточних, тенденція стану довкілля, описаних у розділах 2, 3 та 4 цього звіту, що за окремими факторами мають незадовільні екологічні характеристики. За результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію "нульової альтернативи" подальший розвиток село Софіївка є дещо ускладненим, а в певних сферах і неможливим, через відсутність нормативно-законодавчих підстав в сфері земельних відносин, надання умов та обмежень на ділянки нового будівництва (реконструкції), що за своїм функціональним використанням згідно сучасних потреб не відповідають функціональному використанню діючої містобудівної документації. Така альтернатива не сприяє вирішенню екологічних проблем та вирішенню соціальних питань в межах села, призводить до виникнення хаотичної забудови та неефективного використання земельних ресурсів.

8.2. Розгляд альтернативних варіантів на окремих ділянках територіального розвитку села

При підготовці проекту містобудівної документації розглядались альтернативні варіанти по декільком окремим пропозиціям територіального розвитку села з метою оцінки можливості їх інтеграції до проекту у якості проектних рішень відповідно аналізу ймовірних впливів на довкілля та здоров'я населення при їх реалізації.

Розгляд альтернативних варіантів здійснювався щодо наступних окремих рішень генплану:

- 1) Промисловий пункт по переробці сільськогосподарської сировини (східна межа села);
- 2) Створення паркової зони на території села;
- 3) Будівництво набережної для пішохідних прогулянок.

При цьому авторами даного звіту опрацьовані можливі ризики для довкілля, здоров'я населення та умов життєдіяльності населення, а також досліджені сильні сторони та можливі ризики за умов реалізації даних пропозицій. Детальний аналіз обґрунтування вибору виправданих альтернатив окремих проектних рішень наведений у Додатку 2.

Порівняння альтернативних варіантів показало перевагу тих альтернативних варіантів які були включені до проектних рішень містобудівної документації. Прийняті альтернативні варіанти по окремим ділянкам в кращій мірі сприяють раціональній планувальній організації

населеного пункту, з урахуванням держаних інтересів, державних будівельних норм та санітарних правил планування населених пунктів, забезпечують можливість вирішення цілей та завдань, що визначені в державних програмах на регіональному рівні та більше відповідають сучасним соціально-економічним потребам громади села.

В цілому остаточний варіант генерального плану села визначає комплекс заходів для забезпечення природоохоронного законодавства та певною мірою регулює засади господарської діяльності з метою досягнення санітарно-гігієнічних норм планування та забудови населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка здійснювалась шляхом використання стратегічних методів аналізу, таких як: аналіз контексту та вихідного стану довкілля, цільовий аналіз, використання матриць, елементів SWOT-аналізу. При цьому оцінювалась можливість негативних впливів на окремі компоненти довкілля (атмосферне повітря, водні ресурси, ґрунти, біорізноманіття, соціально-економічні аспекти) та можливі впливи на стан здоров'я населення через реалізацію окремих рішень з просторового планування території щодо розвитку сільбищної, виробничо-комунальної та рекреаційної зон села з урахуванням збереження об'єктів культурної спадщини, розвитку інженерно-транспортної інфраструктури.

Ускладнення, що виникли в процесі.

Серед ускладнень що виникли в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити: відсутність методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки саме проектів містобудівної документації; відсутність офіційних статистичних даних окремо по селу Софіївка, через те що встановлені форми державної статистичної звітності передбачають збір, обробку та офіційну звітність лише по містам обласного підпорядкування та адміністративним районам.

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Згідно з проведеним аналізом прогнозованого впливу на довкілля, визначено, що при реалізації пропозицій проекту генерального плану село Софіївка може виникати помірний негативний вплив на окремі складові довкілля, зумовлений викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, порушенням ґрунтового покриву при будівництві будівель та споруд, об'єктів та мереж інженерно-транспортної інфраструктури, очікується ризик впливу на біорізноманіття. Значний негативний вплив на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Згідно Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

Суб'єктом моніторингу реалізації проектних рішень документу державного планування є органи виконавчої влади, що приймають рішення про затвердження документу державного планування. Моніторинг необхідно здійснювати протягом всього строку розрахункового періоду, який визначений проектом містобудівної документації.

Моніторинг наслідків виконання документу державного планування для довкілля та здоров'я населення необхідно здійснювати відповідно вимог Положення про державну систему моніторингу довкілля, що затверджене Постановою КМУ № 391, від 30.03.1998р. зі змінами.

Програма екологічного моніторингу має бути розроблена на час реалізації проектних рішень документу державного планування щодо містобудівного освоєння перспективних ділянок та будівництва мереж та споруд інженерно-транспортної інфраструктури. Програма моніторингу має складатися із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету, ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг має здійснюватися під час всього періоду виконання проектних рішень документу державного планування.

Моніторинг включає (але не обмежується) наступними етапами:

1. Вибір об'єктів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;
3. Визначення доступних методів контрольного вимірювання: (Візуальні обстеження; Регулярний відбір зразків/проб та їх лабораторні дослідження; Аналіз статистичної інформації; Регулярні опитування та зустрічі з громадськістю, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єктів планованої діяльності);

4. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.

5. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

Моніторинг наслідків виконання документу державного планування для довкілля та здоров'я населення необхідно здійснювати за наступними цільовими параметрами.

При проведенні моніторингу за реалізацією рішень проекту містобудівної документації необхідно аналізувати відхилення фактичних показників чисельності населення населеного пункту від проектних на поточний період, здійснювати контроль за відповідністю реальних обсягів житлового будівництва, об'єктів інженерної інфраструктури, об'єктів соціального та побутового обслуговування, будівництва виробничо-комунальних, транспортних, сільськогосподарських підприємств, розвитку озелених територій проектним рішенням містобудівної документації. Порівняння цих даних між собою, надасть реальну картину досягнутого рівня показників житлової забезпеченості, забезпеченості установами і підприємствами повсякденного і періодичного обслуговування, об'єктами інженерної інфраструктури, що дозволить визначити недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню. Контрольні показники з якими необхідно порівнювати рівень реалізації містобудівного розвитку села визначені у пояснювальній записці генерального плану, в розділі "Основні показники". Останній стовпчик таблиці визначає показники містобудівного розвитку, що мають бути досягнуті на кінець розрахункового періоду реалізації проектних рішень.

При проведенні моніторингу реалізації рішень містобудівної документації особливу увагу треба звертати на своєчасне виконання робіт по інженерному обладнанню території, будівництву водопровідних, каналізаційних мереж, мереж електропостачання, дощової каналізації, очисних споруд, трасуванню головних вулиць і проїздів та їх завершення до вводу в експлуатацію житлових будівель і громадських споруд. В процесі нагляду необхідно стежити за комплексністю забудови житлових кварталів з обов'язковим завершенням будівництва об'єктів побутового та соціального обслуговування населення та благоустрою території до введення в експлуатацію житлових будинків.

В процесі моніторингу необхідно перевіряти виконання проектних рішень щодо планувальної організації території села: розроблення проектів та їх реалізації щодо організації (скорочення) санітарно-захисних зон виробничих, комунальних, сільськогосподарських підприємств, розташованих на межі або в межах сельбищної зони; розробка технічної документації із землеустрою щодо встановлення прибережних захисних смуг водоєм з винесенням їх в натуру; виділення ділянок та оформлення актів землеустрою для розміщення всіх об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (нові вулиці, водозабірні та водорозподільчі споруди, очисні споруди зливової каналізації тощо) та інші питання в сфері землекористування.

При здійсненні моніторингу основну увагу слід приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проекті містобудівної документації, а також заходів, передбачених цільовими районними та обласними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Контролю підлягають санітарно-захисні зони промислових та інших виробничих об'єктів, що розвиваються (реконструюються), які повинні відповідати нормативним вимогам ДСП №173 "Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів", з обов'язковим виконанням заходів визначених в розділі "Оцінка впливу на навколишнє середовище", що розробляється в складі робочої проектної документації на будівництво або реконструкцію підприємства чи іншого об'єкту будівництва та рекомендацій, визначених процедурою "Оцінка впливу на довкілля" для об'єктів та будівельних робіт, що підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно статті 3, ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля».

При моніторингу реалізації проекту містобудівної документації необхідно перевіряти виконання рішень по організації та обладнанню рекреаційних зон. У тому числі: розміщення відповідно до генплану закладів відпочинку, додержання санітарно-гігієнічних вимог до обладнання та режиму використання прибережних ділянок водойм у місцях масового відпочинку населення та водокористування (пляжна зона).

В сфері охорони повітряного басейну необхідно перевіряти:

- розробку та реалізацію проектів скорочення СЗЗ від підприємств, що межують із житловою забудовою, виконання інженерно-планувальних та конструктивно-технологічних заходів, що визначаються в цих проектах та забезпечують скорочення параметрів СЗЗ;
- розроблення проектів організації комплексної СЗЗ для перспективних груп виробничих ділянок промислово-комунальних, транспортно-складських та сільськогосподарських підприємств з виконанням озеленення санітарно-захисних зон;
- розвиток вуличної мережі села, створення захисного вуличного озеленення;
- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів (впровадження нових мало- та безвідходних технологій на промислових підприємствах, модернізація існуючих установок тепло-енергопостачання закладів та підприємств обслуговування населеного пункту, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії; тощо).

Контроль за охороною водних ресурсів містить нагляд за відведенням та очищенням поверхневих стічних вод з території села, своєчасним будівництвом мереж та локальних очисних споруд зливової каналізації, рівнем обслуговування при експлуатації та ефективністю їх роботи; встановлення меж прибережних захисних смуг та додержанням на їх території режимів господарської діяльності; благоустроєм водних рекреаційних зон а також за виконанням технологічних та технічних заходів на промислово-комунальних об'єктах для запобігання забрудненню навколишнього середовища та погіршення санітарно-епідеміологічної ситуації, таких як: впровадження зворотних систем водопостачання, безстічних виробництв із замкнутими циклами водопостачання, впровадження технологій безпечного зберігання тимчасових місць видалення відходів та інших заходів.

Ефективність роботи систем водопостачання та каналізування (в тому числі дощова каналізація) визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води та води водних об'єктів в пунктах водокористування населення (пляжі) за хімічними та бактеріологічними показниками.

Спеціалізовані лабораторії органів санітарно-гігієнічного контролю повинні вести облік джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань на території села.

Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу урбанізованої території на навколишнє природне середовище та здоров'я населення, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги необхідно щорічно проводити поглиблений аналіз лабораторних досліджень стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунту. Для цього

доцільним є налагодження в селищі системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт, фізичні фактори впливу) з організацією пунктів контролю на межі виробничо-комунальної та сельбищної зон та в ландшафтно-рекреаційній зоні.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення села з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані.

Наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проектних рішень документу державного планування, які мають прямі впливи на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Моніторинг даних впливів пропонується здійснювати за наступними контрольними параметрами:

- загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів, тонн/рік;
- загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів за основними видами економічної діяльності, тонн/рік;
- обсяг викидів від стаціонарних джерел за окремими забруднюючими речовинами: суспендовані тверді частинки, діоксид та інші сполуки сірки, сполуки азоту, оксид вуглецю, неметанові легкі органічні сполуки, метали та їхні сполуки, тонн/рік;
- кількість виробничо-комунальних, транспортних, сільськогосподарських підприємств, що мають проекти організації санітарно-захисної зони та ступінь їх реалізації, одиниць із загальної кількості зареєстрованих підприємств;
- загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від пересувних джерел викидів, тонн/рік;
- загальний обсяг викидів від пересувних джерел за окремими забруднюючими речовинами: суспендовані тверді частинки, діоксид та інші сполуки сірки, сполуки азоту, оксид вуглецю, неметанові легкі органічні сполуки, метали та їхні сполуки, тонн/рік;
- обсяги викидів парникових газів стаціонарними та пересувними джерелами за основними показниками: діоксид вуглецю, метан, оксид азоту, тонн/рік;
- контроль якості атмосферного повітря по забруднюючим речовинам: пил, оксид азоту, сірководень, окис вуглецю, фенол, в мг/м³ та в долях ГДК;
- кількість проб стану атмосферного повітря середньодобових та максимальних разових концентрації забруднюючих речовин у повітрі з перевищенням відповідних ГДК, % від загальної кількості проб/день, проб/ місяць, проб/рік;
- загальний об'єм забору прісних підземних вод, м³/рік;
- використання прісних вод в цілому, в тому числі на потреби: виробничі, побутово- питні, інші, втрати, м³/рік;
- використання прісних вод за основним видом економічної діяльності, м³/рік;
- використання води у розрахунку на людину, м³/рік на одну особу;
- кількість домогосподарств садибної житлової забудови, підключених до централізованої системи водопостачання, % від загальної кількості;
- кількість проб якості питної води з централізованих джерел водопостачання, що не відповідають встановленим санітарним нормам, % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/рік;

- кількість проб якості питної води з децентралізованих джерел водопостачання (приватні шахтні колодязі садибної забудови на вулицях, де жителі не використовують воду з централізованого джерела водопостачання), що не відповідають встановленим санітарним нормам, % від загальної кількості проб/ місяць, проб/рік;

- кількість проб якості поверхневої води у місцях рекреаційного водокористування (пляж), що не відповідають встановленим санітарним нормам, % від загальної кількості проб/місяць, проб/рік;

- кількість домогосподарств, підключених до централізованої системи водовідведення, % від загальної кількості;

- обсяг стічних вод від житлово-комунального сектору та від інших абонентів (промислових, комунальних, транспортних підприємств тощо), м³/рік;

- обсяг стічних вод задіяних в системах оборотного водопостачання, м³/рік;

- розвиток мереж та споруд системи централізованого водопостачання, км/рік; споруд/рік;

- розвиток мереж та споруд системи централізованого водовідведення, км/рік; споруд/рік;

- розвиток мереж та споруд системи дощової каналізації, км/рік; споруд/рік;

- обсяг утворених відходів, тонн/рік;

- обсяг відсортованих вторинних ресурсів, тонн/рік, % від загального обсягу утворених відходів;

- кількість домогосподарств що уклали договір на вивезення відходів, % від загальної кількості;

- реконструкція та будівництво вуличної мережі населеного пункту, км/рік;

- кількість ділянок на яких реалізовані заходи з інженерної підготовки та захисту території, га/рік;

- частка ділянок по створенню зелених насаджень загального користування, що мають необхідний рівень ландшафтного упорядкування та благоустрою, га/ % від загальної площі населеного пункту;

- кількість просторів (зон), облаштованих з урахуванням змін клімату, відповідний % площі села;

- площа встановлених прибережних захисних смуг водних об'єктів села з винесенням їх меж в натуру та ландшафтним благоустроєм, га;

- площа створених зелених насаджень спеціального призначення (шумозахисне вулично-дорожнє озеленення, озеленення санітарно-захисних зон), га;

- кількість випадків захворюваності дитячого та дорослого населення по окремим класам хвороб та окремим нозологічним формам інфекційних захворювань, кількість випадків/рік.

Пропоновані об'єкти моніторингу та контрольні ключові параметри, що підлягають моніторингу, а також періодичність та установи що можуть проводити моніторинг визначені в таблиці 9.1.

Таблиця 9.1.

Пропоновані параметри оцінки змін стану довкілля, здоров'я населення та умов життєдіяльності.

Параметр, що підлягає моніторингу	Контрольний критерій	Метод контрольного вимірювання	Періодичність	Хто проводить моніторинг
1	2	3	4	5
Об'єкт моніторингу - Атмосферне повітря				
Забруднення атмосферного повітря транспортом на ділянках магістральних вулиць з підвищеною інтенсивністю руху	Відповідність якості атмосферного повітря діючим нормам	Проби та лабораторні дослідження	1 раз на рік (та по запиті)	Херсонський міський відділ ДУ «Херсонський ОЛЦ МОЗ України»/ інша лабораторія відповідно до атестату про акредитацію
Концентрації забруднюючих речовин на межі СЗЗ виробничо-комунальних зон із сельбищною зоною	Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин.	Проби та лабораторні дослідження	1 раз на рік (та по запиті)	Представники Держпродспожив служби / інша лабораторія відповідно до атестату
Об'єкт моніторингу - Забезпечення населення якісною питною водою				
Якість води з централізованих джерел водопостачання	Відповідність показників якості води встановленим нормам, згідно ДСанПіН 2.2.4-170-10	Проби та лабораторні дослідження	Відповідно до програми виробничого контролю	Представники експлуатуючої організації КП / інша лабораторія відповідно до атестату про акредитацію
Якість води з децентралізованих джерел водопостачання (приватні колодязі садибної забудови на вулицях, де жителі не використовують воду з центр. джерела водопост.)	Відповідність показників якості води встановленим нормам, згідно ДСанПіН 2.2.4-170-10	Проби та лабораторні дослідження	1 раз на рік у найбільш несприятливий період року, а також за відповідними показниками у разі погіршення епідемічної ситуації	Херсонський міський відділ ДУ «Херсонський ОЛЦ МОЗ України»/ інша лабораторія відповідно до атестату про акредитацію
Кількість домогоспод. садибної житлової забудови, підключених до централізованої системи водопостачання	100% від загальної кількості домогосп.	Аналіз статистичної інформації	1 раз на рік	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля

Параметр, що підлягає моніторингу	Контрольний критерій	Метод контрольного вимірювання	Періодичність	Хто проводить моніторинг
1	2	3	4	5
Об'єкт моніторингу - Водний басейн				
Стан водних об'єктів у місцях скидання зворотних вод	Відповідність показників встановленим нормам якості поверхневої води культурно-побутового призначення	Проби та лабораторні дослідження	Згідно Порядку здійснення державного моніторингу вод (Постанова КМУ №758 від 19.09.2018р.)	Регіональний офіс водних ресурсів в Херсонській області/ Херсонський міський відділ ДУ «Херсонський ОЛЦ МОЗ України»/ або інша акредитована лабораторія
Якість поверхневої води у місцях рекреаційного водокористування населення (пляж)	Відповідність показників якості води встановленим державним санітарним нормам	Проби та лабораторні дослідження	Щомісяця в період рекреаційного сезону	Представники Держпродспожив служби/ Херсонський міський відділ ДУ «Херсонський ОЛЦ МОЗ України»/ інша акредитована лабораторія
Протяжність мереж та кількість очисних споруд системи дощової каналізації	Відповідно проектних рішень містобудівної документації	Аналіз звітної та статистичної інформації	1 раз на рік	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля
Кількість домогосподарств садибної житлової забудови, підключених до централізованої системи водовідведення	100% від загальної кількості домогоспод.	Аналіз статистичної інформації	1 раз на рік	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля
Об'єкт моніторингу - Ґрунти				
Стан ґрунтів, порушених під час будівництва будівель та споруд, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури	Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин	Проби та лабораторні дослідження	При проведенні будівельних робіт	Херсонський міський відділ ДУ «Херсонський ОЛЦ МОЗ України»/ інша акредитована лабораторія
Виконання заходів з інженерної підготовки та захисту території	Відповідно проектних рішень містобудівної документації	Візуальні обстеження та аналіз звітної інформації	1 раз на рік	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань

Параметр, що підлягає моніторингу	Контрольний критерій	Метод контрольного вимірювання	Періодичність	Хто проводить моніторинг
1	2	3	4	5
Стан території прибережних ділянок водних об'єктів села, улоговин, ділянок придорожніх узбіч, пустирів, природних ландшафтних зон	Відсутність несанкціонованих сміттєзвалищ твердих побутових та інших відходів	Візуальні обстеження та фотофіксація	Періодично	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля; представники місцевих громадських організацій
Об'єкт моніторингу - поводження з відходами				
Кількість ТПВ для яких здійснюється сортування з відбором вторинних ресурсів	100% від загального обсягу утворених в місті відходів	Аналіз статистичної інформації; візуальні обстеження	1 раз на рік	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля
Кількість домогосподарств що уклали договір на вивезення ТПВ	100% від загальної кількості	Аналіз статистичної інформації	Періодично, щонайменше 1 раз на квартал	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля
Місця тимчасового зберігання відходів	Відповідність визначеним законом умовам зберігання відходів	Візуальні обстеження; Проби та лабораторні дослідження	Відповідно до плану перевірок та позапланово	Представники Держпродспожив служби, Державної екологічної інспекції, представники органів місцевого самоврядування та місцевих громадських організацій
Об'єкт моніторингу - біорізноманіття та природоохоронні території				
Частка ділянок по створенню зелених насаджень загального користування, що мають необхідний рівень ландшафтного упорядкування та благоустрою відносно перспективної	Відповідно проектних рішень містобудівної документації	Візуальні обстеження, аналіз статистичної інформації	1 раз на рік	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля

площі				
Параметр, що підлягає моніторингу	Контрольний критерій	Метод контрольного вимірювання	Періодичність	Хто проводить моніторинг
1	2	3	4	5
Кількість водних об'єктів села, для яких винесені в натуру межі прибережних захисних смуг згідно проектів землеустрою	100% від кількості водних об'єктів села (Дніпровський лиман, оз. Солонець)	Візуальні обстеження, аналіз статистичної інформації	1 раз на рік	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля
Об'єкт моніторингу - здоров'я населення та соціальне середовище				
Кількість випадків захворюваності дитячого та дорослого населення по окремим класам хвороб та окремим нозологічним формам інфекційних захворювань	Кількість захворілих та поширеність захворювань, що еквівалентна або менша у порівнянні із загальнообласними показниками	Аналіз статистичної інформації	1 раз на рік	Призначена Станіславською сільською радою відповідальна особа з питань охорони довкілля
Населення	Позитивний настрій мешканців села	Регулярні опитування та зустрічі з громадськістю, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єктів планованої діяльності	Не менше 2 разів на рік і за потреби	Фахівець із зв'язків з громадськістю Станіславської селищної ради
Громадські організації (ЗМІ) інші зацікавлені сторони	Позитивний настрій місцевої громади та зацікавлених сторін; Нейтральні або позитивні публікації у ЗМІ; Співпраця із зацікавленими сторонами	Візуальні обстеження з фото фіксацією; Регулярні опитування та зустрічі з громадськістю та зацікавленими сторонами	Щоразу за потребою	Фахівець із зв'язків з громадськістю Станіславської селищної ради, соціальний працівник, представники громадських організацій уповноважені Станіславською сільською радою

Для кожного рівня стандартних процесів планування має бути відповідний рівень офіційної екологічної звітності, щоб органи планування (та інші відповідні зацікавлені сторони) мали достатню детальну інформацію з офіційних джерел. Одним із варіантів реалізації даного завдання може бути створення штатної одиниці в складі виконавчих органів, що забезпечить

збір та аналіз екологічних даних по території села. Для цього необхідно керуючись принципами місцевого самоврядування зобов'язати всіх суб'єктів господарювання в межах села надавати щорічно в текстовому та графічному форматі інформацію про: кількість та місце розташування стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; межі санітарно-захисної зони; об'єм викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та дотримання ГДВ; об'єм утворення відходів, наявність МВВ та об'єм накопичення відходів; об'єм скидів стічних вод та їх відповідність встановленим ГДС; копії санітарних паспортів радіотехнічних об'єктів, що є джерелами електромагнітного впливу які потребують виготовлення таких паспортів та інші дані, необхідні для проведення моніторингу впливу реалізації ДДП на довкілля.

Здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню а також проводити інформування громади про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогностичні терміни їх усунення. В разі виникнення значних шкідливих впливів для довкілля та здоров'я населення, що не можуть бути усунуті інженерно-технологічними або адміністративно-управлінськими заходами органі місцевого самоврядування мають здійснювати перегляд та корегування документа державного планування.

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Село Софіївка розташоване в південній частині Херсонської області, на відстані близько 230 км до найближчого сухопутного кордону держави. Враховуючи географічне місце розташування населеного пункту ймовірні транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються.

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

11.1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Генеральний план села є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту.

Склад та зміст генерального плану визначається ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»; ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій». Генеральний план визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації вулично-дорожньої та транспортної мережі, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

В процесі розроблення СЕО вивчені головні стратегічні документи, плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, проведений аналіз їх головних цілей, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проектних рішень/пропозицій в документі державного планування. Мета та завдання зазначених документів приймалися до уваги в процесі виконання стратегічної екологічної оцінки.

11.2. Характеристика поточного стану довкілля і здоров'я населення, в тому числі на територіях які ймовірно зазнають впливу, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані наявні статистичні дані, офіційні дані обласних та місцевих органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та у сфері охорони здоров'я. Основними джерелами інформації були Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Херсонській області; дані Департаменту захисту довкілля Херсонської ОДА; Департаменту охорони здоров'я Херсонської ОДА; ГУ Держпродспоживслужби в Херсонській області; Басейнове управління водних ресурсів річок Приазов'я та ДУ «Херсонській обласний лабораторний центр» МОЗ України щодо основних показників стану довкілля та здоров'я населення. В процесі роботи були проаналізовані доступні дані регіональних галузевих управлінь, характеристика комунальних об'єктів та окремих підприємств, наукові публікації.

Стан навколишнього природного середовища території, що розглядається, характеризується як умовно задовільний. Джерелами забруднення атмосферного повітря є стаціонарні джерела (розташовані на ділянках виробничих та промислових та сільськогосподарських підприємств) та пересувні джерела (автотранспорт). Промислові підприємства відносяться до IV та V класів шкідливості. Основний шкідливий вплив на

території сельбищної зони здійснюється пересувними джерелами – автотранспортом на ділянках магістральних вулиць з підвищеною інтенсивністю транспортного руху.

Джерелом забруднення водних об'єктів є поверхневий стік, який формується на території населеного пункту, на виробничих майданчиках промислово-комунальних підприємств, вуличної мережі, що не мають систем зливової каналізації; на ділянках сільськогосподарських земель, водопроникні вигрібні ями приватної забудови, скиди стічних вод після комунальних очисних споруд. За результатами досліджень якості води на території села було відмічено відхилення від санітарних норм по мікробіологічним показникам (вміст лактозопозитивних кишкових паличок) та санітарно-хімічним показникам (вмісту хлоридів, біохімічне споживання кисню).

Територія села характеризується ускладненими інженерно-будівельними умовами (підтоплення на понижених ділянках рельєфу, локальне заболочення, наявність ділянок що можуть затоплюватись паводково-повеневими водами 1%-забезпеченості). Антропогенне навантаження на ґрунтове середовище відбувається в меншій мірі (наявні водопроникні вигрібні ями приватної забудови, відсутність мережі зливової каналізації з очисними спорудами у місцях випуску).

В разі якщо документ державного планування не буде затверджено очікується продовження виявлених тенденцій стану навколишнього середовища. Стан поверхневих вод більш ймовірно залишатиметься без змін, але може зазнавати коливань в залежності від змін кліматичних умов та активності господарської діяльності на прибережних ділянках.

По частині класів хвороб у довготривалому часовому вимірі спостерігається тенденція до зростання захворюваності населення. Зокрема, за класами хвороб: інфекційні та паразитарні хвороби; хвороби крові та кровотворних органів; хвороби ендокринної системи, розлад харчування; розлади психіки та поведінки; хвороби органів травлення; хвороби шкіри та підшкірної клітковини. Відповідно аналізу статистичних даних, визначено, що серед показників загальної захворюваності перше місце посідають хвороби органів дихання, друге місце – хвороби системи кровообігу, третє – травми та отруєння. Дані щодо наявності об'єктивних або ймовірних територіальні закономірностей захворюваності населення села Софіївка відповідно місця проживання осіб, що пов'язані з впливом факторів оточуючого середовища (якість атмосферного повітря, питної води, стану водойм, санітарний стан території тощо) не надавались.

Якщо проект генерального плану не буде впроваджений існуючі показники здоров'я населення більш ймовірно залишатимуться без змін. Проте неповний рівень забезпечення території системами інженерної інфраструктури та закладами громадського обслуговування, в т.ч. закладами охорони здоров'я, соціального захисту, відпочинку, дошкільних установ, фізкультурно-оздоровчих та спортивних об'єктів матиме негативний вплив на умови життєдіяльності та відповідно і стан здоров'я населення, не сприятиме покращенню якості медичних послуг.

11.3. Ключові виявлені екологічні проблеми села, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування

Серед важливих екологічних проблем села, в тому числі що мають ризики впливу на здоров'я населення, можна виділити наступні.

Розташування виробничо-комунальних та сільськогосподарських підприємств в західній частині села, та трьох кладовищ поруч із житлово-громадською забудовою не відповідає санітарним правилам з планування населених пунктів в частині дотримання нормативних параметрів СЗЗ, що може створювати ризики для здоров'я населення.

Відсутність мережі зливової каналізації з очисними спорудами в містах випуску; неповне охоплення житлово-громадської та рекреаційної забудови системою централізованого водовідведення; відсутність встановлених прибережних захисних смуг водойм; наявність ветхих та аварійних мереж водопостачання призводять до нераціонального використання водних ресурсів, негативно впливає на стан поверхневих водойм, та створює ризики для здоров'я населення в місцях водокористування. Відсутність ефективної системи поводження з ТПВ (роздільний збір ТПВ, наявність розвинутої мережі приймальних пунктів вторинної сировини, переробка вторинних ресурсів) створюють передумови утворенню стихійних смітників, що негативно впливає на ґрунтове та гідрогеологічне середовище села

Неповне охоплення населення системою централізованого водопостачання; фіксація відхилень від санітарних норм якості питної води з централізованих джерел по санітарно-хімічних показниках (загальна жорсткість, сульфати, присмак); недостатнє забезпечення об'єктами громадського обслуговування та соціального захисту населення створюють ризики негативного впливу на здоров'я населення.

11.4. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, та шляхи їх врахування

В процесі виконання СЕО був проведений аналіз низки документів міжнародного, державного, регіонального та місцевого рівня, що містять зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення.

Були розглянуті документи, що містять екологічні цілі та завдання у сфері охорони здоров'я. Аналіз також включав цілі, які мають відношення до генерального плану, та цілі, які можуть бути вирішені на іншому рівні планування. Результати аналізу цілей та завдань екологічної політики визначених у розглянутих документах показали високу ступінь відповідності цілям визначеним в проекті генерального плану село Софіївка Херсонської області. Документ державного планування враховує більшість з них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання. Визначені в проекті перспективні ділянки виробничо-комунальної зони розміщені з урахуванням вимог щодо санітарно-гігієнічної сумісності з прилеглими сельбищною зонами, для чого передбачені ділянки для створення зелених насаджень спецпризначення.

11.5. Опис наслідків реалізації проектних рішень документу державного планування для довкілля, а також для здоров'я населення, у тому числі позитивних і негативних наслідків

Проведений аналіз виявив потенціал для позитивного впливу проекту генерального плану на навколишнє середовище, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Запропоновані проектом генерального плану планувальні рішення та інженерно-будівельні заходи спрямовані на покращення якості довкілля. Визначений комплекс заходів з розвитку транспортної інфраструктури села, інженерних систем, заходи з охорони навколишнього природного середовища. Проектом передбачається розміщення нових промислових, комунальних, транспортних та сільськогосподарських підприємств, рекреаційно-туристичних об'єктів, що забезпечить створення нових робочих місць та сприятиме економічному розвитку населеного пункту, зростанню добробуту громадян. В проекті генерального плану враховані питання збереження та охорони культурної спадщини. Формування ландшафтних та рекреаційних зелених зон з розміщенням спортивних майданчиків, установ та закладів громадського обслуговування сприятиме комфортності умов проживання та покращенню здоров'я населення.

Водночас, були виявлені потенційні ризики негативних впливів на навколишнє середовище, що можуть виникнути внаслідок реалізації окремих рішень, прийнятих в проекті генерального плану.

Реалізація окремих рішень передбачає збільшення стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що потенційно може привести до погіршення якості повітря в зонах впливу виробничо-комунальних та сільськогосподарських підприємств. Невиконання відповідних інженерно-конструктивних та планувальних заходів підприємствами (зокрема організація СЗЗ), що визначається на наступній стадії проектування - в робочій документації, створює ризики погіршення якості умов проживання на суміжних ділянках.

В звіті про СЕО визначений комплекс заходів, що необхідно виконати з метою запобігання та зменшення можливих негативних впливів на біорізноманіття.

11.6. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

На основі аналізу виконаного в СЕО, з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано низку заходів для охорони навколишнього природного середовища, а також заходи з пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Реалізація проекту генерального плану потребує виконання заходів, визначених в містобудівній документації: розвитку інженерної та транспортної інфраструктури села; заходів із інженерної підготовки та захисту території; розвитку господарського комплексу; охорони навколишнього природного середовища, виконання яких є невід'ємною складовою створення сприятливих умов життєдіяльності.

Для частини рішень містобудівної документації, що носять характер потенційних ризиків для довкілля при їх реалізації, був визначений комплекс заходів з усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних можливих впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок реалізації окремих рішень містобудівної документації. Більшість запропонованих заходів носять інженерно-конструктивний характер, реалізація яких має відбуватися в процесі наступних стадій проектування – детальні плани території та переважно проекти робочої документації на будівництво будівель, споруд а також мереж інженерно-

транспортної інфраструктури; наукові обстеження території та обґрунтування. Інша частина заходів відноситься до сфери діяльності адміністративно- контролюючих органів.

11.7. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації тощо)

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації «Генеральний план села Софіївка Херсонського району Херсонської області» були вивчені наступні альтернативи та їх можливий вплив на навколишнє середовище: 1. Варіант «нульової альтернативи»; 2. Розгляд альтернативних варіантів на окремих ділянках територіального розвитку села.

Варіант «нульової альтернативи» не сприяє вирішенню екологічних проблем та забезпеченню актуальних соціально-економічних потреб розвитку села, призводить до виникнення хаотичної забудови та неефективного використання земельних ресурсів.

На основі аналізу та порівняння альтернативних варіантів для окремих частин територіального розвитку села було визначено перевагу альтернативних варіантів, що є найбільш сприятливими з точки зору екологічних та соціально-економічних чинників і тому були покладені в основу проектних рішень генерального плану. Прийняті альтернативні варіанти по окремих ділянках в кращій мірі сприяють раціональній планувальній організації населеного пункту, з урахуванням держаних будівельних норм та санітарних правил планування населених пунктів, забезпечують можливість вирішення цілей та завдань, що визначені в державних програмах на регіональному рівні та більше відповідають сучасним соціально-економічним потребам громади села.

В цілому остаточний варіант генерального плану села визначає комплекс заходів для забезпечення природоохоронного законодавства та певною мірою регулює засади господарської діяльності з метою досягнення санітарно-гігієнічних норм планування та забудови населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка здійснювалась шляхом використання стратегічних методів аналізу, таких як аналіз контексту та вихідного стану довкілля, цільовий аналіз, використання матриць, елементи SWOT-аналізу.

Серед ускладнень що виникли в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити: відсутність методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки саме проектів містобудівної документації; відсутність офіційних статистичних даних окремо по село Софіївка, через те що встановлені форми державної статистичної звітності передбачають збір, обробку та офіційну звітність лише по містам обласного підпорядкування та адміністративним районам.

11.8. Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Моніторинг наслідків реалізації містобудівної документації є комплексним процесом проведення якого є невід'ємною складовою своєчасного забезпечення населеного пункту, що розвивається і трансформується, системами інженерної інфраструктури, об'єктами побутового

та соціального обслуговування населення, благоустрою території, що відповідно впливає на якість довкілля та комфортність проживання населення. Для проведення моніторингу впливу реалізації рішень містобудівної документації на довкілля наведені основні чинники, що потребують особливої уваги та контролю. Також були запропоновані об'єкти моніторингу, визначені контрольні ключові параметри, що підлягають моніторингу, а також їх періодичність та установи що можуть проводити моніторинг.

Здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню а також проводити інформування громади про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогностичні терміни їх усунення. В разі виникнення значних шкідливих впливів для довкілля та здоров'я населення, що не можуть бути усунуті інженерно-технологічними або адміністративно-управлінськими заходами органі місцевого самоврядування мають здійснювати перегляд та корегування документа державного планування.

11.9. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Село Софіївка розташоване в південній частині Херсонської області, на відстані близько 230 км до найближчого сухопутного кордону держави. Враховуючи географічне місце розташування населеного пункту ймовірні транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються.

**ДОДАТОК 1. ТАБЛИЦЯ 6.2. ХАРАКТЕРИСТИКА ВПЛИВУ ОСНОВНИХ
РІШЕНЬ ПРОЕКТУ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗА ДІЛЯНКАМИ
МІСТОБУДІВНОГО РОЗВИТКУ НА СКЛАДОВІ ДОВКІЛЛЯ**

У цьому додатку надані додаткові пояснення до Таблиці 6.1 у Розділу 6. з описом потенційних впливів та наслідків від реалізації рішень містобудівної документації, що викладені у формі низки таблиць, відповідно основних рішень генерального плану.

Таблиця 6.2.

Характеристика впливу основних рішень генерального плану за ділянками містобудівного розвитку на складові довкілля.

Шкала оцінки:

+2 суттєво позитивний вплив,

+1 помірний позитивний вплив, 0 очікуваний вплив відсутній,

-1 помірний негативний вплив,

-2 суттєво негативний вплив.

? – висока ступінь невизначеності

1) резервування територій під мало- та середньо поверхову та громадську забудову,

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Повітря	-1	Можливе збільшення стаціонарних та пересувних джерел викидів забруднюючих речовин в повітря
Водний басейн	0	Ризики не очікуються
Ґрунт	-1, +1	Порушення природного стану ґрунтів під час будівництва капітальних споруд та комунікацій. Збільшення твердого покриття ґрунтів; відновлення природного рослинного покриву при ландшафтному благоустрої ділянки,
Біорізноманіття	0	Ризики не очікуються,
Соціально-економічне середовище	+1	Покращення якості середовища та умов проживання населення

2) створення паркової зони на території населеного пункту;

Повітря	0	Ризики не очікуються
Водний басейн	0	Ризики не очікуються
Ґрунт	-1,+1	Часткове порушення ґрунтів під час будівництва капітальних споруд та комунікацій, відновлення рослинного покриву при ландшафтному благоустрої ділянок,
біорізноманіття	0	Ризики не очікуються
Соціально-економічне середовище	+2	підвищення комфорту селищного середовища за рахунок створення зони відпочинку, об'єктів громадського обслуговування та спортивних об'єктів; підвищення соціальних зв'язків громадян; розвиток туризму та створення нових робочих місць

3) створення набережної для пішохідних прогулянок, берегова смуга села Софіївка;

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Повітря	0	Ризики не очікуються
Водний басейн	0	Ризики не очікуються
Ґрунт	-1,+1	Часткове порушення ґрунтів під час будівництва капітальних споруд та комунікацій, відновлення рослинного покриву при ландшафтному благоустрої ділянок
біорізноманіття	+1	Збагачення видового складу природних рослинних угруповань при ландшафтному благоустрою території,
Соціально-економічне середовище	+2	підвищення комфорту селищного середовища за рахунок створення зони відпочинку; підвищення соціальних зв'язків громадян; розвиток туризму та створення нових робочих місць

4) резервування територія для інвестиційної програми;

Повітря	0	Ризики не очікуються
Водний басейн	0	Ризики не очікуються
Ґрунт	+1	Рекультивация порушеної ділянки, відновлення рослинного покриву при ландшафтному благоустрої ділянок,
біорізноманіття	-1	Часткове зменшення рослинного покриву ґрунтів,
Соціально-економічне середовище	+2	підвищення комфорту селищного середовища за рахунок створення зони відпочинку та спортивних об'єктів; підвищення соціальних зв'язків громадян; розвиток туризму та створення нових робочих місць

Освоєння територій для розвитку виробничо-комунальної зони:

5) резервування територій під промисловий пункт по переробці сільськогосподарської сировини, східна частина села;

Повітря	-1	Можливе збільшення стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в повітря
Вода	0	Ризики не очікуються
Ґрунт	-1,+1	- Порушення ґрунтів під час будівництва капітальних споруд та комунікацій. Ризики забруднення ґрунтів за умови порушення технологічних регламентів поводження з промисловими відходами в разі утворення місць видалення відходів на території виробничого майданчику; - озеленення території підприємств, відновлення рослинного покриву.
біорізноманіття	-1	Можливий негативний вплив на природні біоценози за рахунок розміщення підприємств IV класу шкідливості;
Соціально-економічне середовище	+2	Створення нових робочих місць, збільшення надходжень до бюджету населеного пункту.

Розвиток інженерно-транспортної інфраструктури:

б) реконструкція та розвиток вулично-дорожньої мережі, Вул. Коса Федотова вздовж пляжної зони;

Складова докiлля	Оцiнка впливу	Характеристика впливу
Повiтря	-1	Збiльшення викидiв в атмосферне повiтря вiд iндивiдуальних та громадських транспортних засобiв на дiлянках магiстральної вуличної мережi;
Вода	0	Ризики не очiкуються
Ґрунт	-1,+1	порушення ґрунтового покриву пiд час дорожньо-будiвельних робiт ; вiдновлення рослинного покриву.
Бiорiзноманiття	0	Ризики не очiкуються
Соцiально-економiчне середовище	+2	Розвиток вуличної мережi, зовнiшнiх транспортних зв'язкiв для забезпечення кращого функцiонування iнфраструктури села, покращення транспортної доступностi,

7) будiвництво та розвиток вулично-дорожньої мережi, центральна та захiдна частина села;

Складова докiлля	Оцiнка впливу	Характеристика впливу
Повiтря	+1	Збiльшення викидiв в атмосферне повiтря вiд iндивiдуальних та громадських транспортних засобiв на дiлянках магiстральної вуличної мережi;
Вода	0	Ризики не очiкуються
Ґрунт	-1,+1	порушення ґрунтового покриву пiд час дорожньо-будiвельних робiт ; вiдновлення рослинного покриву.
бiорiзноманiття	0, -1	Ризики не очiкуються майже на переважнiй бiльшостi дiлянок перспективного будiвництва; Можливий негативний вплив на природнi бiоценози
Соцiально-економiчне середовище	+2	Розвиток вуличної мережi та зовнiшнiх транспортних зв'язкiв для забезпечення кращого функцiонування iнфраструктури села, покращення транспортної доступностi,

8) будiвництво системи дощової каналiзацiї з локальними очисними спорудами у мiсяцях випуску;

Складова докiлля	Оцiнка впливу	Характеристика впливу
Повiтря	0	Вплив не очiкується
Вода	+2	Лiквiдацiя джерел забруднення водного басейну.
Ґрунт	-1,+1	Порушення природного стану ґрунтiв пiд час будiвництва мереж та споруд системи зливової каналiзацiї; Зменшення забруднення ґрунтiв поверхневим стоком що формується на територiї села, дiлянках вуличної мережi, зменшення джерел забруднення ґрунтового середовища
бiорiзноманiття	+1	Пiдвищення природної здатностi водойм до самоочищення та покращення стану водних бiоценозiв
Соцiально-економiчне середовище	+2	Покращення санiтарно-гiгiєнiчних умов територiї; пiдвищення якостi поверхневих водойм та мiсць водокористування населення

9) *будівництво системи водовідведення;*

Складова докiлля	Оцiнка впливу	Характеристика впливу
Повiтря	0	Вплив не очiкується
Вода	+2	Лiквiдацiя джерел забруднення водного басейну.
Грунт	-1,+1	Порушення природного стану ґрунтiв пiд час будiвництва мереж та споруд системи зливової каналiзацiї; Зменшення забруднення ґрунтiв поверхневим стоком що формується на території села, дiлянках вуличної мережi, зменшення джерел забруднення ґрунтового середовища
бiорiзноманiття	+1	Пiдвищення природної здатності водойм до самоочищення та покращення стану водних бiоценозiв
Соцiально-економiчне середовище	+2	Покращення санiтарно-гiгiєнічних умов територiї; пiдвищення якостi поверхневих водойм та мiсць водокористування населення

10) *будівництво системи водопостачання;*

Складова докiлля	Оцiнка впливу	Характеристика впливу
Повiтря	0	Вплив не очiкується
Вода	+2	Лiквiдацiя джерел забруднення водного басейну.
Грунт	-1,+1	Порушення природного стану ґрунтiв пiд час будiвництва мереж та споруд системи зливової каналiзацiї; Зменшення забруднення ґрунтiв поверхневим стоком, що формується на території села, дiлянках вуличної мережi, зменшення джерел забруднення ґрунтового середовища
бiорiзноманiття	+1	Пiдвищення природної здатності водойм до самоочищення та покращення стану водних бiоценозiв
Соцiально-економiчне середовище	+2	Покращення санiтарно-гiгiєнічних умов територiї; пiдвищення якостi поверхневих водойм та мiсць водокористування населення

**ДОДАТОК 2. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТУ ДЛЯ ОКРЕМИХ ЧАСТИН
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СЕЛА, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ**

Зміст рішення	Просторова прив'язка	Сильні сторони	Можливі ризики	висновки
Створення паркової зони на території населеного пункту; створення набережної для пішохідних прогулянок, резервування територія для інвестиційної програми;	Центральна та південна частини населеного пункту; східна частина села;	- створення привабливої рекреаційної зони для відпочинку населення з зеленими насадженнями загального користування, спортивними об'єктами та ландшафтним благоустроєм, що сприяє збагаченню видового різноманіття рослинного світу; - розміщення об'єктів туризму та громадського обслуговування з створенням нових робочих місць, збільшення надходжень до бюджету населеного пункту; - підвищення комфорту селищного середовища та соціальних зв'язків громади;	- Можливий негативний вплив на природні біоценози; - Можливість виникнення необхідності в зміні функціонального використання частини ділянок, визначених для розміщення перспективних рекреаційно-туристичних об'єктів та/або розміщення зелених насаджень загального користування на ландшафтну зону, після проведення картування меж ділянки існуючого місця зростання рідкісних червонокнижних видів флори з метою її збереження;	Пропозицію покладено в основу проектних рішень генерального плану

ПОСИЛАННЯ

- 1) Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385 (зі змінами));
- 2) Стратегія регіонального розвитку Херсонської області на період до 2027 року;
- 3) План заходів на 2021-2027 роки з реалізації стратегії регіонального розвитку Херсонської області на період до 2027 року.
- 4) Перелік заходів, спрямованих на охорону та раціональне використання природних ресурсів, які фінансуються за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища місцевих бюджетів у 2020 році, зі змінами (рішення від 27.02.2020р № 71). Перелік заходів затверджений рішенням Херсонської обласної ради від 12.12.2019р. №131;
- 5) Обласна комплексна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, зі змінами.
- 6) Регіональна програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро в Херсонській області на період до 2021 року.
- 7) Регіональна схема формування екологічної мережі Херсонської області.
- 8) Місцева схема формування екологічної мережі Херсонського району Херсонської області.
- 9) Програма збереження та використання об'єктів культурної спадщини Херсонської області на 2019-2023 роки.
- 10) План соціально-економічного та культурного розвитку Станіславської громади Херсонської області на 2021 роки. План затверджений рішенням Станіславської сільської ради Від 23.12.2020 року № 70.
- 11) Стратегія сталого розвитку Станіславської об'єднаної територіальної громади на 2019-2027.
- 12) Схема планування території Херсонської області (ДП УДНДППМ «Діпромiсто» імені Ю.М. Білоконя, Київ, 2013 р.) затверджена рішенням Херсонської обласної ради від 08.08.2014р № 1070;